

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Index Rerum Præcipuarum De Sacramentis & Censuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

- CAP. 11.** De impedimento criminis, disparitatis cultus, violentia & ligaminis. 381
DVB. 1. Vtrum sit aliquod crimen quod irritet matrimonium. ibid.
DVB. 2. Vtrum disparitas cultus sit impedimentum dirimens. ibid.
DVB. 3. Vtrum metus ei incussus & raptus sint impedimentum dirimens. 382
DVB. 4. Vtrum ligamen seu vinculum alterius matrimonij dirimat matrimonium subsequens. ibid.
CAP. 12. De impedimento impotentia. ibid.
DVB. 1. Vtrum impotentia ad actum conjugalem sit impedimentum dirimens. 383
DVB. 2. Vtrum liceat tollere ligaturas, nodos, volumina capillorum & alia signa malefica posita à maleficis eo fine ut diabolus desinat nocere. ibid.

- CAP. 13.** De impedimento ex defectu Parochi & testium. 386
DVB. 1. Vtrum defectus parochi vel testium sit impedimentum dirimens. ibid.
DVB. 2. Quidnam requiratur, ut prædictum decretum Concilij vim habeat. 387
CAP. 14. De impedimentis impediens non dirimentibus. ibid.
DVB. 1. Quenam impedimenta, reddant matrimonium illicitum, sic tamen ut non dirimant. ibid.
DVB. 2. Vtrum cum votis supradictis contraire sit peccatum mortale. 388
DVB. 3. Quis possit in his impedimentis dispensare, ut licet possit contrahi matrimonium. ibid.

I N D E X
 R E R V M P R Æ C I P V A R V M
 De Sacramentis & Censuris.

Prior numerus paginam; posterior, marginalem paginæ numerum denotat.
 Vbi numerus marginalis solum apponitur, ad proximè designatam paginam refertur.

- Ablutio.**
Ablutio pedum cur Eucharistia præmissa. pag. 4. num. 14.
 Ablutio Baptismi. Vide Baptismus §. 1.
Absolutio
 Absolutio sacramentalis faciendâ est auctoritative, non deprecatorie. 177. 18
 Sacerdos verè absoluit, etsi Christus etiam dicatur absoluerè. 20
 Peccata à quibus absolvimur, habent rationem vinculi. n. 21.
 Utiliter ab eodem peccato sæpius absolvimur. 179. 22
 Ad absolutionem non est necessaria nec expediens manus impositio. 24
 Vide Pœnitentia ut est Sacramentum. §. 4. Eius forma.
 Laicus tentans absolvere non sit irregularis. 230. 5
 Absolutio sine approbatione nulla est. 233. 16
 Absolvere potest quivis Sacerdos cuiusvis venialia. 233. 19. idque Iure diuino 20
 Item mortalia semel confessa. 234. 21
 Absolvere potest in articulo mortis quivis Sacerdos quemvis fidelem. 234. 22
 Item in periculo mortis. 24
 Absolendus æger qui Confessarium vocavit, & ante eius aduentum vox ei interceptur. 245. 16
 Item qui signa dat. ibid.
 Vide Auctarium ad 1. 2. V. Absolutio, Casum 1.
Absolutio à reservatis.
 Absolvere non potest Superior à solis reservatis, remisso penitente pro cæteris ad inferiorem. 248. 28
 Contrarium tamen non est improbabile. ibid.
 Absolvere nequit inferior consentientem reservata neque à reservatis, neque à non reservatis. 248. 29
 Absolutio valida est cùm penitens bona fide casum reservatum confiteretur in hunc iurisdictionem non habenti, habenti tamè in aliqua mortalia penitenti. 249. 30
 In necessitate, si Superiorem adire nequis, potes à reservatis absolvi. 32
 Absolvere possunt Iure communi Episcopi à reservatis Pontifici. 31
 Vide Confessionis integritas. Referuatio Casu. Item vide Auctarium ad 1. 2. V. Absolutio à Casu 2. vsque ad 8.
 Absolutio ab excommunicatione. Vide Excommunicatione. §. 5.
 Absolutio ab Interdicto. Vide Interdictum. §. 4.
 Absolutio à suspensione. Vide Suspendio. §. 3.
Accidens.
 Potest esse extra subiectum. 123. 1
 Non individuatur à subiecto. 2
 Ut accidens per se subsistat non requiritur aliquis modus positivus, sed sufficit ut subtrahito subiecto, diuinitas conseruetur. 124. 4
 Dupliciter accidens seruari potest extra subiectum. 5
 Vide Eucharistia. §. 8.
Acolythus.
 Officium eius primarium & secundarium. 332. 30
 Acolythus quasi pedisequus præcedens dominum: vel quasi Minime liber. ibid.
 Dicitur etiam Ceroferaarius. ibid.
 Caluinus ineptè hoc traducit. ibid.
 Instrumenta ordinationis eius. ibid.
Adoptio. Adoptare.
 Quid sit Adoptare, & quorum. 386. 175
 Quomodo Adoptio dirimat matrimonium ob cognationem. 176
 Adoptio non semper est impedimentum perpetuum. 177
 Inter duos adoptiuos non est impedimentum: neque inter adoptiuum & illegitimam adoptantis. ibid.
Adulterium.
 Adulter occultus potest petere debitum, sed non per vim extorquere. 368. 119
 Coniux innocens absolute non tenetur dimittere fornicantem. 366. 110

- Coniux innocens facti diuortio non tenetur ad reconcilia-
tionem. *ibid.* 111. Ne quidem si ipse postea etiam ad-
ulterium committat. *ibid.* 112
- Adulter interficiens suam coniugem vt possit cum adultera
contrahere, contrahit impedimentum dirimens. 381.
178. Vide Matrimonium. §. 13.
- Aduocatus.
Aduocatus accusatori patrocinans in causa sanguinis, sit
irregularis: secus si patrocinetur reo. 289. 17
- Affinitas.
Quid sit affinitas. 378. 165. Vide Matrimonium. §. 12.
- Agnus.
Agni Paschalis immolatio, & ipse etiam Agnus Paschalis
est figura Eucharistiae. 155. 14
Non poterat sumi nisi à legaliter mundis. 135. 14
Non licet iam imolare agnum in sacrificium. 154. 11
- Altare.
Altare requiritur ad sacrificium. 151. 5
Altare sit lapideum consecratum. 173. 86
Quomodo pereat eius consecratio. *ibid.*
Altare sternatur duabus mappis. *ibid.* 88
Non debent ei inesse reliquia. *ibid.*
- Angelus.
Angelus potest per diuinam dispensationem administrare
Sacramenta. 26. 17
Angelus à Deo seruari potest in locis discontinuis. 101. 25
Angelus naturaliter cognoscit Christi corpus in Eucharis-
tia. 122. 49. Eam honorat. 97. 13
Angeli animas ad purgatorium deducunt. 316. 32
Non tamen eas ibi torquent. 314. 23
Angeli deserunt animas sanctas in coelum. *ibid.*
Quomodo in Angelis sit virtus Penitentiae. 186. 23
- Apostoli.
Apostoli fuerunt baptizati ante mortem Christi. 32. 5
An & quomodo baptizari Apostoli in nomine Chri-
sti. 39. 24
- Apparitio.
Duplèter Christus in Eucharistia apparet. 122. 52
Vide Eucharistia. §. 12.
Apparitio animarum Purgatorij. 314. 22
Quidam apparuit S. Bernardo, qui se quatuor laceris di-
xii traditum esse torquendum. *ibid.* 23
Apparitio anime Traiani Imperatoris, Falconilla, &
cuiusdam idololatra dicentium se ex inferno libera-
tas. 318. 38
- Appellatio.
Appellans legitime ante excommunicationem latam, &
dein tamen excommunicatus, inualidè excommuni-
catur. 274. 33
Post latam sententiam appellas frustra. *ibid.*
Post declarationem te excommunicatione incurrisse, item
validè appellas. *ibid.*
- Approbatio.
Approbatione non eget qui habet officium curati. 232. 14
Ceteri omnes eam egent. *ibid.* n. 15
Sine ea inualida est absolutio. 233. 16
Tacita approbatio sufficit. *ibid.*
Non requiritur approbatio ad confessiones regularium. *ib.*
Approbatum Regularis ipso iure si Ordinarius sine causa
recuset approbare. 233. 16
Approbatum semel, vbique censetur approbatum. *ib.* n. 17
Approbationem an possit Episcopus reuocare. *ibid.* n. 18
- Attritio.
Attritio & Contritionis differentia. 209. 12
Attritio species ex parte rationis dolendi. *ibid.* n. 11
Quanam ex his speciebus sufficiant ad iustificationem cum
Sacramento. *ibid.* n. 13
- Qua attritio non sufficiat cum Sacramento. 210. 16
Attritio insufficientis ad gratiam, potest esse sufficiens ad
substantiam Sacramenti. *ibid.* n. 17
Attritio putata non sufficit ad substantiam Sacramenti. 20
Attritio in Sacramento Penitentiae non debet esse existi-
mata contritio. *ibid.* n. 21
Attritio, putata contritio sufficit cum martyrio ad iustifi-
cationem. 45. 47
Attritio cum baptismo magis sufficit ad iustificationem,
quam cum martyrio. *ibid.*
Vide Contritio. Dolor.
- BAPTISMVS.
§. 1. Ete qua in ipso fit ablutio.
Varia Baptismi nomina, & vnde. 32. 1
Baptismi definitio. *ibid.* n. 2
Baptismus constat forma intrinseca. *ibid.*
Cur baptisus dicatur sigillum. 4. 13
Baptismus mimicus quando sit validus. 27. 20
Baptismus institutus est ante passionem, probabilis quan-
do post ieiunium Christus capit habere discipulos. 33. 4
& 34. 6
Ablutio baptismi consistit in contactu aqua ad corpus in-
star passionis. 33. 3
Non est necesse vt ablutio fiat successiue. *ibid.*
An immersio in aqua sit de necessitate baptismi. 39. 26
Necesse est aqua immediatè corpus tangat. *ibid.* n. 27
Quanam corporis partes abluenda sint, & quanam debeant
tangi ad substantiam baptismi. 40. 28
Trina immersio non est necessaria: qui eam tamen omit-
teret contra Ecclesiam sua consuetudinem peccaret. *ibid.*
n. 29. Eius significatio. *ibid.* n. 30
Vnica immersio per quem in Ecclesiam inducitur, & eius
congruentia. *ibid.*
Si infans moreretur ante tertiam immersionem, vtrum cen-
seretur baptizatus. *ibid.* n. 31
Vtrum tota ablutio, praesertim quando fit per motum
localem, sit de substantia Sacramenti. *ibid.* n. 32
Ad rationem baptismi quando fit per immersionem non est
necessaria succedens emersio. 41. 33
Validè baptizabitur puer, etsi projiciatur in puteum. *ibid.*
- §. 2. Eius necessitas, & obligatio.
De fide est baptismum esse necessarium. 50. 1
Baptismus necessarius est omnibus ad salutem in re vel in
voto. *ibid.* n. 2
Adultus potest saluari per contritionem, vel amorem Dei
includentem votum baptismi. *ibid.*
Votum baptismi debet esse expressum vel implicitum. *ib.*
Obligatio baptismi cuique incipit quando Evangelica præ-
dicatio ei innouit, vel innouescere more humano po-
tuit. 34. 8
Nemo seipsum potest baptizare. 37. 18
Omnes adulti tenentur præcepto diuino statim ac commo-
dè possunt baptizari. 51. 3
An aliqui & qui adulti baptismum distulerint. *ibid.*
Ecclesia potest catechumenos indirectè, non directè obli-
gare ad susceptionem baptismi. *ibid.* n. 6
Cur baptismus metu susceptus valeat, non autem matrimo-
nium. 53. 12
Peccatores impenitentes non sunt baptizandi. 51. 7
Baptizati licet magna fecerint peccata, non est imponen-
da penitentia. 52. 8
Peccatores ad baptismum accedentes non debent confi-
teri. *ibid.* n. 9
Infantes licitè & salubriter baptizantur. 53. 14
Baptismus reipsa susceptus est medium absolute infantibus
necessarium. 54. 17
Infantes voto parentum non possunt saluari. 55. 19
§. 3. Infantes

- §. 3. Infantes baptizandi.
 Parentes multi titulus tenentur baptizare suos liberos in necessitate. 56. 23. Extra periculum iure diuino non tenentur, sed possunt differre baptismum vsque ad ætatem adultam. ibid.
 Infantes infidelium non licet baptizare inuitis parentibus. 56. 24. Nisi infans sit in periculo. 57. 25. Vel si alter parentum consentiat. ibid. n. 27. Item si anus consentiat inuita matre. ibid. Item si parentes sint mancipia Christianorum. ibid. n. 28
 Si infantem nequeas ab inuito parente separare, ne baptizes extra casum necessitatis. 58. 28
 Quid faciendum cum is qui furtim vel plagio ex terris infidelium ablati sunt. ibid.
 Puer capax rationis potest baptizari inuitis parentibus. ibid. n. 29.
 Pueri infidelium si baptizentur inuitis parentibus, valide baptizantur. ibid. n. 30
 Infantes in utero materno non possunt baptizari, nisi aliquo instrumento aqua possint aspergi. ibid. n. 31
 Mater non est scindenda ut infans baptizetur. ib. n. 32
 An & quando amentes & furiosi sint baptizandi. ibid. n. 33.
- §. 4. Eius materia
 Errores hereticorum circa materiam baptismi. 35. 10
 Vera materia est aqua sensibilis & vsualis. ibid. n. 11
 Congruentia inter effectus aque & baptismi. ibid.
 Quomodo baptismus Christi sit in Spiritu sancto & igne. ibid. n. 12
 An in arena quandoque possit baptizari. 36. 12
 Duae regulæ circa materiam baptismi. ibid. 13
 De baptismis sanguinis, Vide Martyrium.
- §. 5. Eius forma.
 Errores hereticorum circa formam baptismi. 36. 15
 Forma necessaria & legitima, est hæc: Ego te baptizo in nomine Patris & Filij & Spiritus S. n. 16
 Quale peccatum esset omittere, ego, in forma baptismi. ibid.
 Actio baptizandi necessariò exprimens est. ibid. n. 17
 Actus verò baptizandi variè potest exprimi. 37. 17
 Innocenti IV. opinio refutatur. ibid.
 Necessè est exprimatür persona qua baptizatur. ib. 18
 Hæc varijs modis exprimi potest. ibid.
 An hic baptismus valeat; Ego te Paulum baptizo, & hic non sit Paulus, sed Petrus. ibid. n. 19
 An sit necesse dicere In nomine, vel, In nominibus. ibid. n. 20.
 In nomine quid significet. ibid.
 Virum præpositio (in) & coniunctio (&) sint de essentia formæ. 38. 21
 Forma vitabitur si per harum omissiones significetur error Sabellianorum. ibid.
 An hæc forma valeat, In nomine genitoris, geniti, & precedentis ab utroque. ibid.
 Valer hæc forma, In nomine Patris, & Iesu Christi, & Paracliti. ibid.
 An hæc valeat, In nomine ingeniti, & imaginis, & doni. ibid.
 Baptismus, In nomine Christi collatus non est validus. 38. 23
 Non sufficit implicite Trinitatis inuocatio. 39. 23
 An & quomodo Apostoli baptizarent in nomine Christi. ibid. n. 24
- §. 6. Eius effectus.
 Baptismus tollit omnia peccata. 59. 1
 Est imitatio mortis & resurrectionis Christi. ibid.
 Verè delet omne peccatum. ibid. n. 2
 Tollit etiam omnem reatum pœnæ. ibid. n. 3
- Non tamen tollit pœnalitates vitæ præsentis. 60. 4
 Confert gratiam & virtutes. ibid. n. 5
 Differentia inter Baptismum & reliqua Sacramenta quoad remissionem omni pœnæ. 60. 3
 Confert paruulis æqualem gratiam; & adultis æqualiter dispositis æqualem. 61. 7. Inæqualiter dispositis inæqualem. ibid. n. 8
 Vide Sacramentū. §. 8. Dispositio ad Sacramenta. §. 7. Eius iteratio.
 De fide est non posse iterari. 41. 35
 Rebaptizans & rebaptizatus iure civili plectitur morte. ibid. n. 36
 Iure Ecclesiastico sunt irregulares. ibid.
 Quæ ignorantia ab hac irregularitate excuset. 42. 38
 Sub conditione rebaptizans non fit irregularis. ib. n. 37
 Quid si metus accedat. ibid. n. 40
 Baptismus de quo non est probabilis causa dubitandi, non potest iterari. 43. 41
 Baptizati ab obstetricibus non debent sub conditione rebaptizari. ibid.
 An vnus testis sufficienter probet baptismum. ibid.
 Quando est probabilis ratio dubitandi de Sacramento, debet sub conditione repeti. ibid.
- §. 8. Intentio ex parte Baptizati.
 Postiue dissentiens inualide baptizatur. 52. 10
 Imò se habens negatiue. ibid.
 Requiritur consensus postiuus. Sufficit tamen habitualis. ib. n. 11
 Cur hic consensus requiratur in adultis, & non in infantibus. 53. 11
 Quanam intentio conditionata sufficiat. ibid. n. 12
- §. 9. Minister Baptismi.
 Quam intentionem habere debeat baptizans, Vide Intentio.
 Baptizare non pertinet ad Diaconum ratione officij, sed tantum ex commissione Sacerdotis 46. 1. Is solemniter baptizans sine commissione, fit irregularis 47. 1
 Solemnis baptismus non potest committi Subdiacono nisi à solo Papa. ibid. n. 2
 Sacerdos ex officio est minister Baptismi. ibid. n. 3.
 Eget tamen ad hoc iurisdictione. ibid.
 Laicus in necessitate potest baptizare. ib. n. 4.
 Imò & mulier. n. 5
 Ordo inter eos qui baptizare possunt. ibid.
 In necessitate infidelis potest baptizare. 48. 6
 Laicus vel femina baptizans extra necessitatem, peccat mortaliter. ibid.
 In priuata domo quando liceat baptizare. ibid.
 Duo nunquam, valide baptizant ut causa partiales. ibid. n. 7
 Possunt id facere ut causa totales. ibid. n. 8.
 Virum sit verus baptismus, si duo sic simul baptizent, Ego te baptizo, si alius te non baptizat. ib. n. 9
 An sit legitimus baptismus si uterque utatur hac forma, Nos te baptizamus. 49. 10
- Vide Patrinus.
- Beati.
 Anima beata è corporibus ab Angelis ad celos deferuntur. 316. 32
 Anima beata è calis possunt egredi. ibid. 33
 Probabilius est nunquam aliquam è calo egressam. ib.
 Beatis non prosunt suffragia viuentium. 317. 38
 Quo sensu dicatur offerri sacrificium pro beatis. ibid.
 Beati in calis orant pro defunctis. 318. 39
 Beatis cum Christo regnantibus aliquo modo prodest sacrificium Missæ. 166. 48
 In Beatis est virtus pœnitentiæ. 186. 22

- Beneficium Ecclesiasticum.**
 Qui habet beneficium curatum non eget approbatione ad confessiones. 232. 14
 Beneficij collatio facta excommunicato est irrita 268. 6
 Commutatio beneficij inter excommunicatos facta est irrita. ibid.
 Suspensus à beneficio privatur eius fructibus, non quotidianis distributionibus 279. 9. Non tamen privatur ipso factio. ibid.
 Beneficij collatio facta irregulari, est irrita. 286. 7
- Bigamia Bigamus.**
 Quis bigamus. 295. 57
 Explicatur Apostolus de Vnius vxoris viro. ibid.
 Ratio ob quam bigamia inducat irregularitatem. ibid.
 Bigamia triplex, Vera, Interpretatiua & similitudinaria. n. 58. & seq.
 Vide Irregularitas ex Bigamia.
- Calix.**
Calix auctus in consecratione Sacerdotis caute adhibendus. 329. 15
 Vide Auctarium V. Ordines Sacri Calum 3. & 4.
 Quid significet Hic est calix novi testamenti. 99. 17
 Quomodo calix proprie sit & dicatur testamentum. ibid. 18.
 Quomodo Christus præceperit dari Calicem. 145. 41
 Calix & Patena Missa ex qua materia esse debeat, que eius consecratio, reparatio &c. 173. 88
- Ceremonia.**
 Quid sit Ceremonia. 70. 1
 Ceremonia quinque modis dividuntur. ibid.
 Ecclesia potest Ceremonias instituire. ibid. 3.
 Ceremonia defenduntur contra hæreticos. ib. 2. & 71. 6
 Utilitas Ceremoniarum. ibid. 3
 Ceremonia nisi non sanctificent, valent tamen ad effectus spirituales. 71. 7
 In statu innocentie fuissent certa ceramonia. 12. 3
 Que ceramonia in Missa adhibende. 173. 89
 Mutatio ceramonia quale peccatum. 90
- Character.**
 Sacramenta quadam imprimunt Characterem. 18. 1
 Negant id hæretici. ibid.
 Character est quadam potentie actiua vel passiva. 19. 3
 Effectus Characteris. n. 3
 Character est in prima specie qualitatis. ibid.
 Quomodo Character sacramentalis sit character Christi. n. 4
 Quomodo Character Ordinis nos assimilet Christo. ib.
 Character est in ipsa anima essentia. 20. 5
 Character inest anima indelebiter. 20. 7
 Quomodo sit dispositio ad gratiam. ibid.
 Probabilis manet post hanc vitam. 8
 Character non habet immediatū influxum in animam eius cui confertur Sacramentum. 21. 1
 Vide Confirmationis effectus.
 Character Ordinis præsupponit Characterem Baptismi. 329. 17
 Non tamen essentialiter Characterem Confirmationis. 330. 19
 Character vnius Ordinis non præsupponit Characterem alterius. 20
 Character Episcopi differt à Characterem Sacerdotis. 333. 32
- Charitas.**
 Caritas sufficit ad peccata, cuius memores non es, remissionem. 191. 16
 Vide Contritio. Dilectio.
- Chrisma.**
 Christus post cœnam ultimam docuit Apostolos consecrare Chrisma. 73. 8
 Chrisma conficitur ex oleo & balsamo. 74. 10
 Potest fieri ex vero quolibet balsamo. 75. 12
 Necessè est ut Chrisma ab Episcopo benedicatur. 13
 Consecratio Chrysmatis est de essentia Confirmationis. 14
 Non est tamen certis verbis vel figuris alligata. ibid.
 Simplex Sacerdos non potest Chrisma consecrare potestate ordinaria. 76. 15
 Imò probabilis ne quidem id potest ex commissione Pontificis. 16
- Christus.**
 Christus instituit omnia Sacramenta noua legis immediate per se. 21. 2
 Instituit ea quæ homo potestate excellentia. ibid.
 Christus qua Deus habet potestatem auctoritatis: quæ homo habet potestatem excellentis ministerij respectu interioris effectus. 22. 4
 Christus potestatem auctoritatis non potest alicui communicare: potest vero potestatem excellentis ministerij. 5
 Christus in Eucharistia est signum sui ipsius, & quomodo. 101. 23
 Totus Christus in Eucharistia est sub utraque specie. 113. 1
 Christus naturaliter in Eucharistia non potest uti sensibus. 122. 50
 Potest hic naturaliter intelligere absque conversione ad phantasmata. ibid.
 Dimittit hic potest audire & videre Sacerdotem. 51
 Christus in vltima cæna sumpsit suum Corpus & Sanguinem. 147. 1
 Idem etiam dedit Iuda n. 2. Corpus quidem erat passibile, sed impassibili modo sumpsit & dedit alijs. 148. 3
 Christus quomodo sit Sacerdos secundum ordinem Melchisedech. 154. 13
 Christus in cæna, non in cruce fecit testamentum. 155. 15
 Christus in sacrificio Missa tribus titulis est primarius offerens. 168. 56
 Vide Eucharistia.
- Chorepiscopus.**
 Quales huiusmodi fuerint. 331. 25
- Circumcisio.**
 Circumcisio ex opere operato non iustificauit infantes vel adultos. Vt nec alia Sacramenta veteris legis. 69. 5. & 7
 Resutantur rationes partis affirmantis. 67. 1
 Parentum vel circumcidentium fides externo signo applicata paruulos iustificauit. 69. 5
 Circumcisio non conferebat adultis gratiam vltra meritum propriæ fidei & deuotionis. 6
- Circumstantia.**
 Circumstantie grauiter aggrauantes peccatum intra eandem speciem, sunt consensenda. 250. 36
 Exempla huiusmodi casus. ibid.
 Non grauiter aggrauantes possunt taceri. 251. 38
 Que circumstantia mutant speciem, ostenditur in singulari. 39
- Clauis Ecclesiæ.**
 Qui sit, & qui eius actus. 266
- Clericus.**
 Clericatus non est Ordo. 331. 22
 Clericus chirographam exercendo peccat, sed non sit irregularis. 291. 34
 Clericus

Clericus utens Ordine quem non habet, quando fiat irregularis. 293. 42
 Clericus violans Interdictum peccat mortifere. 283. 13
 Clericus tenetur excludere Interdictos. 15
 Clericus violans Interdictum exercitio Ordinis sacri, sit irregularis. 284. 16
 Secus est si violat Interdictum exercitio Ordinis Minorum. ibid.
 Quatuor alia poena Clerici violantis Interdictum. 17
 Vide Interdictum.
 Clericus occidens inuasorem, quia sine ignominia fugere non poterat, sit irregularis. 287. 9
 Solum Clerici incurrunt similitudinaria bigamia. 295. 59
 Communio Sanctorum.
 Qualis, & in quo sit communio Sanctorum in Ecclesia. 262. 27
 Communio fidelium triplex. 267. 2
 In Ecclesia est thesaurus constans meritis & satisfactionibus Christi, ac Sanctorum 299. 7. hic thesaurus nunquam potest deficere. 9
 Ecclesia habet potestatem hunc thesaurum dispensandi. 10
 Per satisfactiones Sanctorum verè redimuntur nostra poena. 300. 11. Non ideo tamen sunt proprie nostri redemptores. ibid.
 An aliquod fructus ex quouis sacrificio Missæ perueniat ad singula membra Ecclesia. 166. 46
 Concilium.
 Generale Concilium habet potestatem concedendi plenariam Indulgentiam. 300. 12
 Habet etiam potestatem excommunicationis in omnes personas Ecclesia totius, præterquam in Papam. 270. 13.
 Concupiscentia.
 Concupiscentia improprie dicitur peccatum. 59. 2
 CONFESSARIUS.
 §. 1. Eius Iurisdictio.
 Minister Pœnitentiæ est solus Sacerdos. 230. 2
 Confessio facta laico an utilis: & quare commendatur. 3
 Confessarius debet habere iurisdictionem. 231. 6
 Sacerdos non habet omnem iurisdictionem ex sua ordinatione, sed tantum virtuali & incompletam. 8
 Habens titulum coloratum valide absoluit. 243. 9
 Fideles non possunt se subicere cuius Sacerdoti. 232. 12
 Ob quas causas liceat subditis confiteri alteri, quam proprio Parocho sine eius facultate. 235. 31
 Quomodo possint eligere Confessarium. 240. 48
 Vide Iurisdictio.
 §. 2. Eius Scientia.
 Quenam requiratur scientia ut quis possit dignè fungì officio Confessarij. 240. 50
 Crasse ignorantem Confessarius debet instruere. 52
 Item dubium, vel rogantem, & inculpabiliter ignorantem si spes sit profectus. ibid.
 Inculpate peccantem ne moneat, si metuat graue incommodum. 241. 53
 Quid faciet Confessarius si male monuit, vel non monuit circa restitutionem. 54
 Quid faciet si non valide absoluerit &c. 55
 Quid faciet quando pœnitens est contraria opinionis. 57
 §. 3. Pœnitentiæ iniunctio.
 Confessarius plerumque pro satisfactione non imponat opera alias debita ex præcepto vel voto. 264. 4
 Confessarius pro mortalibus tenetur iniungere pœnitentiam. 265. 7

Non amen pro venialibus, saltè sub mortali. ibid.
 Non potest Confessarius in foro pœnitentiæ dare indulgentias. 300. 15
 Vide Pœnitentiæ Sacramentalis §. 6.
 §. 4. Confessarij ad sigillum obligatio.
 Sigillum nullo casu violari potest. 253. 1
 Sacerdos ad sigillum seruandum tenetur omni Iure, naturali, religionis, ecclesiastico, diuino. 2
 Confessor potius eligat occidi, quam reuelare confessionem. 253. 4
 Alterius confessionem in sua aperire non potest. 234. 4
 Neque potest pœnitentem monere post absolutionem. ibid.
 Sigillum non obligat si pœnitens consentiat ut dicas tertio. 255. 14
 Licentia reuelandi sit expressa, libera, ob iustam causam. 256. 15
 Si ante confessionem, vel post aliunde nouerit, non tenetur silere. 16
 Hausta ex confessione scientia secundum communem sententiam potest vii Sacerdos. 254. 5
 Sed non posse, conformius est rationi. ibid.
 Subinde tamen vii eadem scientia tenetur Superior. 7
 Cuius crimen solum noscis ex confessione, ei etiam occultè Eucharistiam ne deneges. 139. 14
 Sigillo confessionis plures obligantur v. g. malignè auscultans: fortitudo audiens: interpret: is cui confessarius nefarie aperuit: supposititijs Confessarius. 153. 11. & seq.
 Non tamen consultarius vel doctor. 12. Nec laicus, cui ut laico confiteris. 13
 Materia sigilli est omne peccatum. 254. 8
 Item quidquid indirectè ducere potest in notitiam peccati. ibid.
 Peccata que quis confiteretur sine proposito emendationis cadunt sub sigillum, si pœnitens verè intendat absolui: nõ cadunt, si contra. 255. 10

CONFESIO.

§. 5. Eius præceptum diuinum.
 Quid & quotuplex confessio. 220. 1
 Hæreticorum circa eam errores. 2
 Confessio omnium peccatorum Iure diuino est necessaria relapsis. 3
 Probatur ex Scripturis. 4. Ex Figuris. 22. 8. Ex Concilijs. 9. Ex Patribus. 223. 10. Ex Ratione. 224. 11
 Confessionis utilitas. ibid.
 Nectarius non sustulit confessionem priuatam, sed publicam. 12
 Venialia tamen non sunt necessariè confitenda. 225. 14
 Confessio præcipitur Ioannis 20. 15
 Omnes baptizati tenentur confiteri. 226. 16
 Omnia & sola mortalia sunt confitenda. 17
 Qui in mortali est, non tenetur prima opportunitate confiteri. 18
 Confessio faciendâ est Iure diuino in articulo mortis. 19
 Ius diuinum probabilius non obligat ne nimis diu differatur. 20
 Per accidens sapiens obligamur confiteri. 21
 Confessio facta scripto, vel per interpretem presenti sacerdoti, accedente absolutione sacerdotis, est verum Sacramentum. 251. 43
 Facienda actu aliquo externo, nõ tamè necessariè voce. ib.
 Nemo per interpretem tenetur confiteri vi præcepti confessionis. 252. 44
 Mutus tenetur scripto confiteri. 45
 Confessionis condiciones sedecim. 46
 §. 6. Eius præceptum Ecclesiasticum.
 Obligatur Ecclesia Iure diuino ad aliquam determinationem faciendâ confessionis. 227. 23
 Has

- Hac tamen determinatio est Iuris humani. n. 24
 Quous tempore anni potest satisfieri, præcepto annua confessionis. 25
 Qui spatio vnius anni non fuit confessus, tenetur statim post confiteri. 228. 26
 Peccat continuè, ni fecerit. ibid.
 Ritè confessus potest mortale oblitum differre in alterum annum. 27
 Qui post non est habiturus copiam Confessarij, debet prævenire. 28
 Pueri mortifere peccantes obligantur hoc præcepto. 29. Secus est de communione. ibid.
 Impuberes non confessi, non incurrunt excommunicationem. 30
 Qui tantum habet venialia, nõ tenetur hoc præcepto per se. 31. Teneri potest ratione scandali. ibid.
 Indirectè potest præcipere Ecclesia confessionem venialium. 229. 34. Hactenus eam non præcepit. 35
 Potest dispensari ne vquam confitearis. 36
 Dispensari potest in tempore confessionis annue. 37
 Etiam Papa tenetur hoc præcepto. 38
 §. 7. Confessio Communioni præmittenda.
 Confessio necessariò Euchariſtia præmittenda si sis in peccato mortali. 136. 6. idque ex Iure diuino positum, nõ tantum ex Ecclesiastico. ibid.
 Confessio in septem casibus necessitatis non est necessariò communioni vel celebrationi præmittenda. 137. 8
 Confessio non est præmittenda communioni si desit confessor. 9
 Censetur deesse confessor si is linguam tuam ignoret. ibid.
 Si timeas ab eo infamiam vel aliud malum. ibid. Alia tamen mortalia illi confitenda, de quibus nihil times. ibid. non tamen venialia. ibid.
 Si inferior te non possit à reſeruatis absoluere, & superior absit, censetur deesse confessor. ibid.
 Eo tamen casu si habeas mortalia non reſeruata, verius est te tenevi ea cum reſeruatis inferiori confiteri. ib.
 Confessio non est peccatori communicaturo omittenda quia abest ordinarius Confessor. ibid.
 Sacerdos qui urgente necessitate celebravit absque confessione, statim post tenetur confiteri. 10. idque non ex Iure diuino, sed humano. 138. 10
 Laicus in simili casu non tenetur statim post confiteri. 11
 §. 8. Confessio Indulgentiis præmittenda.
 Confessio an necessaria ad promerendas Indulgentias. 308. 48
 Quid si tunc careas peccato mortifero? 50
 Quid si ob multitudinem consentientum tunc non possis accedere? 309. 51
 §. 9. Confessio informis.
 Quidam negant dari confessionem informem. 241. 1
 Verius est tam dari. 242. 2. forma tamen his non est falsa. 3
 Confessio est informis si dolor sit merè humanus. 4
 Item si propositum emendationis non sit absolutum, sed solum velleitas. 5
 Verius tamen est hoc casu confessionem non esse informem, sed irritam. ibid. neque tunc sufficere bonam fidem, qua se putet ritè dispositum. ibid. neque etiam sufficere legitimum dolorem sequi post absolutionem. ibid. neque te confiteri tuam hanc indispositionem. ibid.
 Item confessio est informis si bona fide putes te adhibuisse debitam diligentiam in examine, quam tamen non adhibuisti. 243. 6. modus hic improbat. ibid.
 Item si omittas confiteri mortale, ignorans ex crasse ignorantia esse mortale. 7. Sed & hic modus improbat. 307. ibid.
 Item si excommunicatus petas absolui à peccatis, culpabiliter neſciens esse sacrilegium absolui à peccatis, antequam ab excommunicatione absoluaris. 8. Hic modus etiam improbat.
 §. 10. Confessio inualida & repetenda.
 Ex parte Confessarij fit inualida confessio quinque casibus. 243. 9
 Ex parte penitentis fit inualida, si sponte non integrè facta. Si absque dolore vel proposito emendationis. Si nullam velit admittere penitentiam. 244. 10
 Apud eundem Confessorem præcedentium memorem etiam in confuso, repete solum omissa. ibid. Apud immemorem, vel alium, omnia repete. ibid.
 §. 11. Confessio fit integra.
 De fide est eam debere esse integram. 244. 11
 Explica numerum vi potes. 12
 Examen fit iuxta conditionem penitentis. ibid.
 Sit integra, et si cum tua & complicitis apud solum confessorem infamia. 245. 14
 Peccata in præcedente confessione per oblivionem vel inculpatam ignorantiam omissa, postea confitendum occurrent. 246. 21
 Integra confessio faciendã non est carnificina conscientiarum. 247. 22
 Reſervatio non excusat ab integritate. 248. 28
 Vide Reſervatio.
 Circumstantia intra eandem speciem enormiter aggravantes necessariò confitenda. 250. 36. Non enormiter aggravantes possunt taceri. 38
 Circumstantia speciem mutantem necessariò confitenda. 251. 39
 Vide Circumstantia.
 §. 12. Excusantia ab integritate.
 Amissio loquela dicto aliquo peccato. 224. 13
 Periculum mortis instans. ibid.
 Sitibi, vel alteri damnum vel infamiam metuis. 14. & 137. 9.
 Coniectura quam faciet Confessor de complice. 245. 15
 Imò sub veniali teneris adire alium qui complicem non novit. ibid.
 Absolve agrum te vocatẽ, cui tamen ante aduentum vox præcluditur. n. 16. & 20
 Etiam absolve qui in extremis impotens confiteri, dat solum generalia signa contritionis. ibid. & 20
 Si nulla signa dederit, ne absolvas. ibid.
 Vide Auctarium ad 1. 2. V. Absolutio Casum 1.
 CONFIRMATIO.
 §. 1. Eius institutio.
 Confirmatio est verum Sacramentum. 72. 2
 Impositio manuum in Confirmatione non fuit oblatio baptizati. 3
 Nec sunt tantum adhibita ad conferenda dona visibilia Spiritus sancti. ibid. Nec etiam pro brevi tempore instituta. ibid. Cur nunc non habeantur in Confirmatione ydem effectus visibiles, qui olim? ibid.
 Confirmatio facit perfecte & plene Christianum. 5
 Transfert in statum virilem. 73. 6
 Vide Eius effectus.
 Instituta est in vltima cœna. 7
 Potestas tamen conferendi data est post resurrectionem. ibid.
 Christus nulli contulit hoc Sacramentum. ibid.
 §. 2. Eius materia & forma.
 Materia remota Confirmationis est Chrisma. 73. 8
 Illud semper Apostoli in hoc Sacramento adhibuerunt. 9
 Impositio manus & vinctio pro eodem sumuntur. 74. 9
 Chrisma

- Chrisma conficitur ex oleo & balsamo.* 10
Mixtio balsami est de essentia huius Sacramenti. 11
Vntio frontis in modum crucis est materia proxima huius Sacramenti. 79. 33
Si hoc fiat extra frontem, non valet. ibid.
Item non valet si fiat absque signo crucis. 34
Debet fieri immediate manu Confirmandis. ibid.
Vide Chrisma.
Forma Confirmationis est, Configno te signo Crucis &c. 76. 17
Constat hæc magis ex Traditione, quam Scriptura. ib.
Explicantur singula eius partes. ibid.
 §. 3. Eius effectus & dispositio.
Charactere Confirmationis distinguitur realiter a Characterè Baptismi. 76. 18
Supponit Characterem Baptismi. 77. 19
Vide Character.
Probabile est olim aliquos accepisse effectus Confirmationis absque Sacramento Confirmationis. 77. 20
Per hoc Sacramentum datur gratia gratum faciens. 21
Confert maiorem gratiam quam Baptismus. 22
In iusto nulla requiritur dispositio præter gratiam habitalem. 23
In peccatore memore requiritur contritio vel attritio. 24
In immemore sufficit virtualis attritio. 78. 24
Non requiritur ieiunium vel confessio. 27
 §. 4. Eius subiectum.
Omnibus hoc Sacramentum est exhibendum. 78. 25
Varia fuit Ecclesia consuetudo in Confirmatione conferenda. 26
Cur modo differatur vsque ad usum rationis. ibid.
An & quando expediat hoc Sacramentum non differri in infantibus, & moribundis. 27
Dandum amentibus. 28. *Etsi aliquando vsu fuerint ratione.* ibid.
 §. 5. Eius obligatio.
Omissio huius Sacramenti per se non est peccatum mortiferum. 78. 29
Nec ad hoc Sacramentum vllum est præceptum. ibid.
An & que sit necessitas huius Sacramenti suscipiendi. 79. 30
Omissio huius Sacramenti unde & quibus titulis possit esse peccatum. 31
Ex decentia debet præmitti Eucharistia & ceteris Sacramentis. 32. *Non autem ex obligatione.* ibid.
 §. 6. Eius Minister.
Solus Episcopus est ordinarius minister Confirmationis. 80. 36
Simplex Sacerdos potest ex commissione Papa Confirmare. 76. 16. & 80. 37
Simplex sacerdos sine commissione Confirmans, inefficacit. 38
Papa etsi non esset Episcopus, posset confirmare, & alteri committere. 81. 41
Vide Patrinus.
 Confanguinitas.
Quid sit, Quid sit hæc linea. Quid gradus &c. 375
Vide Matrimonium. §. 11.
 CONTRITIO.
 §. 1. Eius essentia.
Contritionis definitio. 207. 2
Ad Contritionem requiritur propositum non peccandi, & quale. 208. 5
Aliquando sufficit propositum virtuale. 7
Include etiam, ut pertinet ad nouam legem, propositum confitendi & satisfaciendi. 9
Contritionis diuisio. 209. 10
Differentia inter Attritionem & Contritionem. 13
Qua sit imperfecta contritio. 195. 6
 §. 2. Eius obiectum.
Tribus modis de peccatis possumus conteri. 211. 1
Nunquam fuit necesse de singulis peccatis singulos dolores excutere. 2
Olim non fuit necesse omnia peccata commemorare. 3
Nec etiam iam est necessaria particularis contritio de singulis peccatis, est tamen suadenda. 212. 6
De peccatis obliuis an & qualis requiratur contritio. 7
 §. 3. Eius Quantitas.
Contritio debet esse summus dolor appetitiue. 2
Non tamen tenetur penitens facere comparationem cum alijs malis. 3
Quid faciendum si talis comparatio occurrat. 213. 4
De maiori peccato appetitiue magis est dolendum. 6
Contrarium facere, est peccatum veniale. 7
Appetitiue magis dolendum est de tuo veniali, quam de alterius magno. 8
Ad contritionem non requiritur summus dolor intensus. 10
Vnde dolor dicatur Appetitiue summus. 214. 14
Non est necessarium ut dolor sit magis intensus de peccato, quam de alio malo. 13
Quantus inter se vel vera Contritioni sufficit. 15
 §. 4. Eius obligatio.
Datur præceptum de Contritione. 215. 1. *Idque naturale.* 2
Non obligat statim sub mortali. 216. 3. *Nec diebus festis.* 5. *Nec quoties occurrit memoria.* 6. *Obligat aliquando per se.* 217. 7. *Aliquando ratione alterius.* 8. *An tunc omissio contritionis sit distinctum peccatum.* 9
Non tenetur in Paschate conteri. 11
Contritio delet peccata. 218. 3
Si habes casum reseruatum, & est necessario celebrandum, contere, si non vales adire Superiorem. 249. 32.
 §. 5. Eius effectus.
Contritio non delet formaliter culpam mortalem. 257. 9
Neque delet ut æquivalens satisfactio. 258. 10
Contritio non condigne satisfacit pro pena æterna. 11
De congruo satisfacimus pro culpa letali: & quid hoc sit. 12
Contritio est maius bonum Dei, quam culpa venialis sit eius iniuria. 258. 14
Vide Dilectio Dei.
 Contumacia.
Contumacia alia requiritur ad excommunicationem ab homine, quam à Iure. 272
 Conuersio vnus rei in aliam.
Creatura non potest conuerti in substantiam diuinam. 111. 57.
Quævis res creata videtur in aliam posse conuerti. 58
Quibus modis res corporales conuerti possint in res corporales. 112. 58
Spiritus conuerti potest in corpus, & contra. ibid.
In conuersione Eucharistica remanent accidentia sensibilia & insensibilia panis. 59. *Non tamen modi substantiales.* ib. *Conuersio fit in instanti.* 60
 Create, Creatio.
Creatio est prima collatio ipsius esse. 110. 54
Differit à transubstantiatione & conseruatione. ibid.
Non habet terminum à quo posituum, sed solum negatiuum. 111. 54
Actus qua Christus ponitur in Eucharistia, non differit ut intrinsicè a creatione, ibid. Non ideo tamen debet dici

- dici quotidie Christi Corpus creari vel produci. 55
 si Christi Corpus non esset alibi, posset dici per hanc
 actionem creari. ibid.
- Crimen.**
 An aliquod crimen irritet matrimonium. 381. 178.
 & quanam. ibid.
 Vide Matrimonium. §. 13.
- Dæmon.**
Non potest administrare Sacramenta, ne quidem
 per dispensationem Dei. 26. 17
 Neque consecrare Eucharistiam, ut tamen voluit ha-
 retici. 148. 1
 Dæmones naturaliter cognoscunt Christum esse in Eu-
 charistia. 122. 49
 Dæmones interdum torquent animas purgatorij. 314. 23
 An quis dæmoni cooperetur solvens maleficia. 384. 192
 & seqq.
- Damnati.**
 Illis non prosunt suffragia viuorum. 317. 38. nec suf-
 fragia Missa. 166. 47
 Animæ damnata deducuntur in infernum à dæmoni-
 bus. 316. 32
 Vide Infernus.
- Debitum matrimoniale.**
 Coniuges pari iure tenentur sibi reddere debitum.
 367. 115.
 Excusantia à redditione debiti, eamque prohibentia.
 Vide Matrimonium. §. 6.
- Diaconus. Subdiaconus.**
 Diaconatus est Ordo sacer. 331. 26
 Officia Diaconi. 332. 28
 Male statuant heretici officium Diaconi in solo mini-
 sterio mensa. ibid.
 Diaconatus est Sacramentum. 334. 37.
 Diaconus cantans Euangelium in mortali, non peccat
 mortaliter. 23. 9. & 336. 45
 Diaconi non sunt capaces ut Confirmationem conferant
 ex commissione Papa. 81. 39
 Diacono committi potest dispensatio Eucharistia im-
 pedito Sacerdote. 149. 7. Interdum eam dispensare
 potest Diaconus absque commissione. 150. 8
 Officium Subdiaconi. 29
 Subdiaconatus est Ordo sacer. 331. 26. Est etiam Sa-
 cramentum. 335. 38
 Olim Subdiaconatus non fuit Ordo sacer. ibid.
 Subdiaconus suspensus non fit irregularis suscipiendo
 Diaconatum. 279. 7
- Diaconissa.**
 Qua olim Diaconissa. 337. 46
 Ordinatio Diaconissa non potest repeti. 336. 41
- Dilectio Dei.**
 Dilectio vera Dei in eo non est qui peccati sui memor, de
 eo non dolet. 191. 15
 Dilectio Dei sufficit ad peccati, cuius memor non es, remis-
 sionem. 16
 Anima iusti statim à morte per dilectionem Dei impetrat
 peccati venialis, si quod habet, remissionem. 195. 7
 Dolere de peccato ut est offensa Dei, est actus dilectionis.
 183. 11.
 Perfecta penitentia nequit esse sine dilectione. 183. 8
 Vide Contritio.
- Diæcesis.**
 Delinquens extra diæcesim non incurrit excommunicatio-
 nem illi delicto positam in sua diæcesi. 271. 20
 Item delinquens in loco exempto. ibid.
 Commissio crimine exiens in aliam diæcesim, potest à suo
 Episcopo excommunicari. 21
- Non potest si sit extraneus, nisi antequam egrèderetur,
 fuisse citatus ab Episcopo. ibid.
 Potest excommunicari extra diæcesim postus, cuius crime
 in diæcesi completur. 22
- Dispensatio.**
 Deus olim dispensauit in matrimonio consummato.
 361. 90.
 Christus dispensauit in matrimonio infidelium, nolente
 altero ad fidem conueris. 362. 93
 Ecclesia dispensat in matrimonio rato; non consumma-
 to. 363. 99
 Papa potest dispensare in voto solèni Religionis. 374. 150
 Dispensat Papa in omnibus matrimoniij impedimentis lu-
 re humano introductis. 371. 133
 Papa non potest dispensare in linea recta, sed transuer-
 sa. 378. 164
 Pontifices sæpè dispensarunt in primo gradu affinitatis li-
 neæ transuersæ. 379. 171
 Papa non potest dispensare ne vnquam consecraris. 229.
 36. Potest tamen dispensare in tempore confessio-
 nis. 38
 Episcopus non potest dispensare in impedimentis dirimen-
 tibus. 371. 133
 Potest tamen si quatuor condiciones concurrant. ib. Potest
 etiam dispensare in impedimento orto ex baptismo in
 extrema necessitate collato. 379. 173
 Vide Auctarium, V. Matrimonium, Casum 8. & 9.
 In quibus impedimentis matrimonium impediens pos-
 sit Episcopus dispensare. 388. 207
 Episcopus potest dispensare vt extra locum sacrum Missa
 fiat. 172. 78. Item vt in loco polluto. 173. 85. Item
 vt hora sacrificij consueta præueniatur & extendatur.
 172. 74. & 75.
 Dispensatio in irregularitate. Vide Irregularitas §. 8.
- Diuortium.**
 Diuortium quoad torum & cohabitationem licet pluribus
 de causis. 365. 108
 Ad diuortium par est ius coniugum. ibid.
 Innocens coniux partem fornicantem non tenetur dimi-
 ttere. 366. 110
 ibid.
 Nisi forte per accidens. ibid.
 Post diuortium potest innocens sibi reconciliare dimif-
 sum. 111
 Sed non tenetur. ibid.
 Quid si factò diuortio innocens fornicetur. 112
 Diuortium quando illicitum etiam posita fornicatione.
 366. 113.
 Diuortium factum studio maioris perfectionis. 114
 Vide Matrimonium §. 5.
- Dolor Dolere.**
 Ratio naturalis dicitur de præterito peccato esse dolen-
 dam. 180. 29
 Non solis natura viribus possumus dolere de peccatis.
 181. 30.
 De peccato ritè cõfesso nõ teneris amplius dolere. 181. 31
 Est tamen consulendum. 32
 Non teneris dolere de præteritis quando memoria occur-
 runt. ibid.
 Non potes dolere de vno peccato vt est offensa Dei, nisi et-
 iam doleas de alijs qua memoria occurrunt. 191. 19
 Dolor merè humanus reddit confessionè informè. 242. 4
 Vide Attritio. Contritio. Pœnitentia. Peccati
 remissio.
- Episcopus.**
Episcopatus & Sacerdotij vnus est Ordo. 331. 24. hinc
 Episcopus & Presbyter interdum pro eodem sumun-
 tur. ibid.
 Episcopi

Episcopi ordinatio est Sacramentum conferens gratiam.
 333. 32. Et imprimens Characterem à sacerdotali
 diuersum. *ibid.*
 Nequit ordinari Episcopus qui non est Presbyter. 33
 Neque in Episcopatu eminenter continetur Presbyteria-
 tus. *ibid.*
 Episcopus est Presbytero maior potestate Ordinis. 34
 Item Iurisdictione. 334. 35
 Iurisdicção illi debetur Iure diuino, sed humano tradi-
 tur. 36
 Episcopi officia. 332. 27
 Potest excommunicare suos subditos. 270. 13
 Non tamen extra suam diocesim positus. 171. 19
 Vide Diocesim.
 Solus Episcopus est ordinarius Minister Confirmationis.
 80. 36.
 Solus Episcopus Sacramentum Ordinis confert ex officio.
 336. 46.
 Etiam si sit hæreticus vel præcisus. 337. 46
 Non est abrogandus mos quo recens ordinari cū Episcopo
 consecrant. 149. 4
 Episcopus conficiens Chrisma, consecrans altaria &c.
 in statu peccati mortali, non peccat mortaliter. 23. 9
 Peccaret verò mortaliter si ordinari tales functiones
 vellet obire in mortali. 24. 9
 Episcopus quas Indulgentias possit concedere. 300. 13
 Quas possit concedere Archiepiscopus & Primas. 11
 Episcopus Iure communi absolueret potest à reſeruatīs Pa-
 pæ. 249. 31
 Item potest absolueret ab omni excommunicatione Papa
 reſeruata orta ex delicto occulto. 277. 49
 Et ab Interdicto, quod latum est à Iure. 284. 20
 Et à suspensione, que lata à Iure. 281. 16
 Episcopus suspensus à Pontificalibus non fit irregularis si
 canas Missam cum pedo & mitra. 279. 7
 In quibus dispesare possit Episcopus. Vide Dispensatio.
 EUCCHARISTIA.
 §. 1. Eius nomen & institutio.
 Varia eius nomina. 85. 19.
 Quo sensu possit vocari panis. 105. 36
 Instituta est in vltima cœna. 85. 20
 Varia eius figura. 21
 Christus in Eucharistia est signum sui ipsius, & quomo-
 do. 101. 23
 Præstat ceteris omnibus Sacramentis. 31. 9
 Sancti Patres varijs eam modis laudant. 97. 13
 §. 2. Eius essentia & vnitas.
 Eucharistia non consistit in sumptione, sed in re perma-
 nente. 82. 3
 Nec verba consecrationis, nec materia consecranda est
 Sacramentum Eucharistia. 6
 Verba consecrationis oblique pertinent ad essentiam Eu-
 charistia. 83. 6
 Eucharistia proprie est compositum ex Corpore Christi &
 speciebus. 7
 Sacramentum sic compositum ex speciebus & Corpore
 Christi, vt homo est ipsum compositum ex anima &
 corpore. 8
 Corpus Christi in Eucharistia se habet ad species, vt
 forma ad materiam. 9
 Eucharistia est vnum specie Sacramentum. 84. 10
 Quomodo sub vna specie habeamus integram reſectionem
 spiritualem. 11
 Duplex differentia inter Eucharistiam & reliqua Sacra-
 menta. 127. 1
 §. 3. Eius Materia
 Panis. *ibid.*
 Proxima materia sunt sensibiles species panis & vini

verborum sacramentalium formula consecrata. 83. 7
 Materia remota & transiens est panis & vinum. 83. 6
 & 87. 1.
 Tres eius congruentia. *ibid.*
 Panis sit triticeus. 88. 9
 Hordeaceus non est materia. *ibid.*
 Nec massa cruda, aut elixa. 10
 Nec panis ex leguminibus, pisce, castoreis, amylo. *ibid.*
 Probabile est panem ex secali seu siligine esse consecrabi-
 lem. *ibid.*
 Idem est de Spelta. 89. 10
 Panis lacte vel aqua rosacea coctus, non videtur conse-
 crabilis. *ibid.*
 Cane adhibere materiam dubiam. *ibid.*
 Tam panis fermentatus, quam azymus est materia.
 89. 11.
 Græcorum error & fundamenta refutantur. 12
 §. 4. Vinum & aqua.
 Pro consecratione calicis debet esse vinum de vite. 91. 24
 Non liquores ex leguminibus, nec acetum. *ibid.*
 Vinum acidum est consecrabile. *ibid.*
 Similiter mustum: sed ob faeces ne adhibe. *ibid.*
 Vinum intra vas non est consecrabile. *ibid.*
 An vinum gelatum & degelatum sit consecrabile, est du-
 bium. *ibid.*
 Aqua vino est permiscenda. 92. 25
 Permixtio aqua non est de necessitate huius Sacra-
 menti. 26
 Cur aqua omisso sit graue peccatum. *ibid.*
 Papa in ea potest dispensare. *ibid.*
 Aqua modicissima adhibenda est. 27
 Aqua probabiliter mutatur immediate in sanguinem. 28
 Quomodo species vini vinum gignant. 125. 8
 Liquores tantum speciebus, non sanguini misceri pos-
 sunt. 126. 15
 Si liquor vincatur à speciebus, non vertetur in Sangu-
 nem Christi. *ibid.*
 Si sanguini miscetur vinum, non desinet ibi esse San-
 guis Christi, est mixto fiat per totum. 127. 16
 Vnde nec desinet Sanguis in vna gutta consecrata im-
 missa in vas non consecratum. 17
 §. 5. Vtriusque Quantitas & presentia.
 Quantitas magna quantitas potest consecrari, modo sit
 sufficienter præſens. 127. 2
 Quantumvis etiam parua, modo in toto sit. *ibid.*
 Si à toto sit separata, potest consecrari, modo sub ea
 possit conseruari substantia, & sit sensibilis. 4
 Si autem sit insensibilis, consecrari non potest. *ibid.*
 Si particula consecrata fiat insensibilis, non desinet Cor-
 pus Christi. *ibid.*
 Materia debet sic esse præſens vt sensu percipi, & manu
 designari possit. 88. 5. Non tamen vt manu attingi
 queat. 6
 Panis si sit post murum, non potest consecrari. *ibid.*
 Totum mare non est consecrabile: nisi forsitan Dei virtute
 fieret præſens. *ibid.*
 Si pixis sit clausa, panis potest consecrari. 6
 Id quod à tergo est, non potest consecrari. *ibid.*
 Materia consecranda à Sacerdote est determinanda. 7
 Non possunt sola partes proportionales consecrari, nec
 determinatio alteri permittenda est. *ibid.*
 §. 6. Forma Consecrationis.
 Hac est forma huius Sacramenti, Hoc est Corpus
 meum. Hic est Calix Sanguinis mei. 127. 1.
 & 129. 9.
 Quomodo hac oratio, Hoc est Corpus meum, sit Sa-
 cramentum. 99. 16
 Consecratio

- Consecratio non fit precibus (vt volunt Graeci) sed solis
verbis supra positi. 127.2
Christus consecratur iisdem verbis, quibus nos. 128.5
An Christus debuerit dicere imperatiue, Hoc fiat Cor-
pus meum. 98.15
An to Hoc in forma Consecrationis significet panem.
ibid.
Quid proprie designet to Hoc. ibid.
Verbum Est nunquam accipitur pro significat. 99.17
To Enim non est de essentia, nec omisio eius mortalis.
129.9.
Vox est non necessariò addenda: omisio tamen peccami-
nosa. ibid.
Si loco Hoc dicatur hic, nihil consistit. ibid.
Accipite & manducate, non spectant ad formam. ib.
Forma Calicis, hæc est: Hic est calix Sanguinis mei
&c. eadem explicatur. 130.11
Prædicta locutiones sunt vera. 131.14
Forma dicuntur non tantum recitatiue, sed etiam affir-
mariue, 15
Forma operantur vt significatiua. 17. Et vt vera præ-
dicte. 132.18
- §. 7. Transubstantiatio.
- Error hereticorum manere panem in Eucharistia. 103.30
Error Rupertii substantiam panis assumi hypostatice à
Verbo. ibid. & n. 38
Error Durandi manere materiam panis. 104.30. & 39
De fide est totam substantiam panis verti in Corpus
Christi. 31
Falsa est hæc propositio, hic panis est Corpus meum. ib.
Dogma Transubstantiationis non est à Concilio Latera-
nensi inuentum. 105.34
Quo sensu Eucharistia vocetur panis. 36
Quo sensu possit dici materia panis in ea remanere. 37
Existentiam panis in Eucharistia remanere repugnat fi-
dei & Philosophie. 106.40
Idem dic de entitate contra Caietanum. 41
Possit diuinitus Corpus Christi simul esse cum pane in
Eucharistia. 107.42
Sed alium tunc accidentia panis ad Corpus Christi, quam
nunc, haberent Ordinem. ibid.
Transubstantiatio quid sit, & quid includat. 43
Intransubstantiatione panis non annihilatur. 44
Transubstantiatio fit per solam actionem substantialem
conuersiuam. 108.48
Implicat Christum per solam actionem adductiuam esse
in Eucharistia. 109.49. & seqq.
Vide Replicatio & Reproductio.
Hæc reproductio qua Christus ponitur in Eucharistia dis-
fert connotatio à creatione. 110.55
Si Christus non existeret in forma naturali, per conse-
crationem non reproduceretur. 111.56
Hæc propositio vera est, Ex pane fit Corpus Christi.
112.61.
Hæc improprie. De pane fit Corpus Christi. Panis fit
Caro Christi. Panis post consecrationem est
Corpus Christi.
- §. 8. Accidentia in Eucharistia.
- De fide est accidentia in Eucharistia esse sine subiecto.
123.1. & 112.59.
Accidentia non indiuiduantur à subiecto. 2
Vt accidens per se existat, non requiritur aliquis modus
positiuus, sed sufficit vt subtrahat subiecto diuinitus
id conseruetur. 124.4
Dupliciter accidens seruari potest extra subiectum. 5
Quantitas panis & vini probabilius non est subiectum
accidentium. 6
- Accidentia panis eum ordinem habent ad Corpus Christi
quem antea habebant ad substantiam panis, excepta
informatione. 105.35
Accidentia in Eucharistia eodem modo agunt, ac si essent in
subiecto. 125.8. Et sic corrumpuntur. 9
Ex speciebus sacramentalibus potest aliquid generari, &
ys nutiri. 11
Explicatur quomodo ex speciebus aliquid generetur.
126.13.
Quomodo species vini vinum gignant &c. Vide supra
§. 5.
§. 9. Quid in Eucharistia contineatur.
Hereses quorundam Graecorum & Latiorum circa præ-
sentiam Corporis Christi in Eucharistia. 93.1
Christus verè & realiter & substantialiter est in Eucha-
ristia. 94.2
Probatur ex Scripturis, quas heretici male interpretan-
tur. ibid. Ineptè ad tropum hic refugunt. 95.7
Quid sit hic esse vt verborum, vel concomitanter. 113.2
Potest Deus hic seorsim ponere Corpus sine Sanguine. 3
Ea que directè, & que per concomitantiam ponuntur in
Eucharistia, ponuntur alia & alia actione. ibid.
Corpus hic non est sola materia, nec sola materia cum
forma corporeitatis. 4
Sed includit formas partiales partium heterogenearum. 114.6
Christus est sub qualibet parte specierum, & etiam sub
singulis punctis & terminis indiuisibilibus. 115.10
Corpus Christi verè est in hoc spatio in quo sunt species.
118.28.
Non tamen circumscriptiue nec definitiue. 29
Verbum diuinum & SS. Trinitas sunt hic per concomi-
tantiam. 114.8
Quantitas quoque, si ea sit re distincta à re quanta.
117.22.
Omnia cità accidentia corporea absoluta à loco. 118.23
Inter qua sunt dotes gloriose. ibid.
Denique accidentia Anima Christi perpetua. 24
- §. 10. Quantitas dimensiuua Corporis Christi
in Eucharistia.
- Corpus Christi non habet hic actualem extensionem.
116.15. Quid proprie sit Quantitas. ibid.
Christus est hic cum tota magnitudine sui Corporis, sed
modo indiuisibili. 16
Est cum tota sua mole in puncto. 17
Non tamen per condensationem vel penetrationem, sed
alio modo sublimi. ibid.
De ratione quantitatis non est vt actu sit extensa. 117.19
Partes Corporis Christi inuicem non penetrant, sed ha-
bent distantiam inter se. ibid.
Probabile est quantitatem panis non esse subiectum acci-
dentium. 124.6
An quantitas hic possit corrumpi. 225.9
An Sanguis Christi sit hic per modum continui an dis-
creti. 114.7
- §. 11. Mutationes Corporis Christi
in Eucharistia.
- Corpus Christi mouetur motu speciebus. 118.30
Translatione admittit intrinsecum vbi uerum. 119.31
Mouetur ab eo qui mouet species. 32
Extra species potest moueri à Deo, vel à sua anima. 33
Corpus Christi tantum motu locali immutari potest à
causis naturalibus. 120.38
Nec vna pars agere in alteram, imò nec Corpus Christi
in corpora circumstantia. 32
Non definit per motum localem quo a se habet in ca-
lum. 120.40
Nec definit per solam factam mutationem in specie-
bus. 121.41
Dum

Index Rerum præcipuarum.

411

- Dum definit, amittit modum existendi inuisibiliter, nõ tantum præsentiam ad hoc spatium.* 42
Definit per subtractionem influxus diuini. ibid.
Quandonam desinat esse Corpus Christi sub Speciebus. 125. 10.
Christus proprie hic non frangitur. quo sensu dicatur hic Videri, tangi. &c. 126. 14
Corpus Christi ne quidem supernaturaliter potest videri oculo corporeo. 121. 44. *Nec seipsum sic videt.* 46
Christus hic videtur à Beatis supernaturaliter. 122. 47
Naturaliter hic cognoscitur ab Angelis & demonibus. 49
Si Corpus Christi seruatum vel consecratum fuisset in triduo mortis, Christus ibi fuisset moriturus. 148. 4
§. 12. Apparitiones Christi in Eucharistia.
Duplex modus quo Christus in Eucharistia apparet. 122. 52. *Christus aliquando in se videtur.* ibid.
Quando mutantur species sacramentales, ordinariè nõ est ibi caro Christi naturalis in specie naturali. 123. 54
An sic mutata species possit sumi. 55
Si non sumatur, an debeat fieri noua consecratio. ibid.
Sanguis emanans ex hostia, non est sanguis Christi in propria specie. ibid.
§. 13. Necessitas Eucharistiæ.
Eucharistia in re non est necessarium medium ad salutem. 84. 14. *Nec etiam in voto.* 15
Est tamen ad salutem valde utilis, & quasi necessaria. 85
Quando & quomodo paruuli manducet Corpus Domini, habeantque eius votum. 18
§. 14. Eucharistiæ sumenda præceptum & obligatio.
Infantibus & perpetuo amentibus non est danda Eucharistia. 141. 24
Pueri ferius capaces sunt communionis, quam confessionis. 228. 29
Danda est omnibus implicite perentibus qui eam aliquando desiderarunt. 141. 25
Quavis hora diei sumi potest. 27
Quotidie licet communicare. Sufficit tamen vt seculares communicent octauo die. 26
Iure diuino tenemur aliquando communicare. 142. 28
Hoc præcepto non obligantur infantes, sed tantum adulti. 30. *Obligat in articulo mortis.* 32
Imò tenemur aliquoties iure diuino in vita sumere. 143. 33. *Paschalis cõmunio est iuris Ecclesiastici.* 34
Illi satis sit sacrilegã cõmunio. ibid.
Tempus Paschale an præuertendum. ibid.
Probabilis est, quod qui in Paschate non communicant, post teneatur. ibid.
§. 15. Eucharistiæ sumptio sub vna specie.
Cõmunio Laicis sub vtraque specie non est præcepta. 144. 36. *Quæ cõmunio Laica, quæ Peregrina.* 37
Sub vna specie Clericis datur in panam. ibid.
Domini asseruabuntur sub vna specie. ibid.
Manichæi semper à Calice abstinebant. ibid.
Idem etiam aliquando faciebant Græci. ibid.
Ecclesia potuit præcipere cõmunionem sub vna tantum specie. 145. 40
Quomodo Dominus præcepit dari Calicem. 41
Sumentes sub vna tantum specie & quæ multum gratia accipiunt. 146. 45
Sacerdotes iure Ecclesiastico tenentur Eucharistiã consecrare sub vnaque specie, & sumere. 46
Ad vtrumque etiam tenentur iure diuino: & probabilis in eo Pontifex non potest dispensare. 147. 46
§. 16. Sumptio Eucharistiæ, & ad eam dispositio.
Veneratio Eucharistiæ exhibenda. 97. 13
Varij modi manducandi Christum. 135. 1
Peccator tenetur Eucharistiã sumenda præuirttere cõfessionem. 135. 2. & 138. 8
Idque iure diuino positum. 7
Septem casus quibus licet peccatori absque præuia cõfessione communicare. 8
Tres casus quibus censearis non habere copiam Cõfessionarij. 137. 9
Peccator celebrans non præmissa cõfessione, tenetur prima opportunitate cõfiteri: non autem Laicus qui sic communicauit. 138. 11
Peccatori publico publicè neganda est Eucharistia. 138. 13. *Peccatori publico occultè penitenti, occultè ea dari potest.* ibid.
Peccatori occulto publicè ea danda. Non tamen priuatim: nisi ex cõfessione sola crimen scias. 139. 14
Pollutus an peccet communicando. 15. & 16
Eucharistia non nisi à ieiunio sumenda. 18
Excipe infirmos & supplicio afficiendos. 140. 19
Sacerdos subinde potest celebrare non ieiunus. 19
Casus quibus liceat ei nõ ieiunio Eucharistiã sumere. 20
Quæ sumpta aduersus malignam auram: quæ oris ablutio: quæ ciborum prægestatio impediunt cõmunionem. 21 & sequent.
§. 17. Consecrans & administrans Eucharistiã.
Soli Sacerdotes possunt consecrare Eucharistiã. 143. 1
Triplicem Sacerdos habere potest intentionem, & quæ sit necessaria. 26. 18
Debet mente determinare id quod consecrandum est. 88. 7
Si mediã hostia partem designet, eam solã consecrat. ib.
Si cõfused alteram intendat consecrare, neutram consecrat. ib. *Si ex decem tantum quinque intendat consecrare, easque non designet, nullas consecrat.* ibid.
Si solum intendat consecrare partes proportionales, nihil agit. ibid.
Similiter si determinationem alteri permittat. ibid.
Si ad iuxta positas hostias postea nullatenus reflectat, eas non consecrat. 28. 23
In Ministro ad consecrandum nõ est necessaria fides &c. 149. 3. *Plures eandem hostiam possunt consecrare.* 4
Dispensatio huius Sacramenti conuenit soli Sacerdoti. 149. 6. *In necessitate committi potest Diacono.* 7
Qui & tunc id potest facere absque cõmissione. 150. 8
Similiter & Laicus in extrema necessitate. ibid.
Requiritur iurisdictio ad Eucharistiã dispensationem. 9
Sine eã peccat mortaliter. Et si Religiosus es, excommunicaris. 10. *Excipe casum quo deest copia Parochi.* 13
Hæc potest quiuis Parochus delegare cuius Sacerdoti. ib.
Ipsò die Resurrectionis possunt Mendicantes in suis templis eam administrare. 12
Parochus semper tenetur eam subito rationabiliter penitenti administrare. 14. *Sacerdos ager, & Laicus in periculo mortis eam sibi ipsis possunt porrigere.* 15
Sacerdos in mortali eã administrans, peccat mortaliter: Non tamen eam attingens aut deferens in supplicatione. 16
§. 18. Effectus Eucharistiæ.
Varij effectus Eucharistiæ. 97. 13. & 132. 1
Per se non dat primam gratiam. 2
Ad eius effectum non requiritur actualis deuotio. 133. 5
Veniale commissam in ipsa susceptione non impedit gratia infusionem. 6
Quandonam confertur gratia in hoc Sacramento. 9
Crescente deuotione crescit gratia si species durent. 10
Si durantibus speciebus tollatur obex, confertur gratia. 134. 11.
Tribus casibus Eucharistia remittit mortale. 12
Per se remittit veniale. 13
Penam temporalem remittit solùm concomitantem. 14

- Præseruat à futuris peccatis, & tentationibus.* 15
Dat spiritualem delectationem. 16
Glorificabit corpora nostra in resurrectione. 17
EXCOMMUNICATIO.
 §. 1. Quid sit. Eius pœnæ. Et causæ.
Excommunicatio & anathema quomodo differant. 267. 2
Eius definitio. 3. Et triplex diuisio. 4
Excommunicationis Maioris pœnæ duodecim. 268. 5
Excommunicationis Minoris pœnæ duæ. 269. 11
Excommunicatus exercēs auctō Ordinis sacri, sit irregularis. 268. 5
Non tamē si metu cōpulsus celebret. 276. 42
Excommunicatus minori excommunicatione conferens alteri Sacramentum, peccat venialiter. 269. 11
Excommunicatus ab vno Episcopo censetur vbiq̄ excommunicatus. 270. 13
Solum ferri potest ob mortiferū, cui adiuncta contumacia. 272. 23
Contumacia non eadem sufficit ad excommunicationem ab homine, quæ à Iure. 25
Excommunicationi præmittenda monitio. 272. 28
Qualis, & quotuplex ea esse debeat. 273. 28. & 29
Non potest infligi ob peccatū præteritum. 30. Neque etiā si nescias isti factō annexā esse excommunicationē. 31
Non excusat ignorantia crassa. Excusat leuis seu sit Iuris, seu facti. 32
Excommunicantur Religiosi administrantes extremam Vnctionem sine venia Parochi. 323. 19
Similiter & Eucharistiam. 150. 10
 §. 2. Excommunicandi Potestas.
De fide est in Ecclesia esse potestatem excommunicandi. 269. 12.
Esse hæc penes Papam: Conciliū Generale: Prouinciale: Episcopum: & Prælatos Ecclesiasticos. 270. 13
Parochi olim potuerunt excommunicare, sed non modò. 14
Nec Laicus potest, nec mulier. ibid
Nec teipsum, nec parentem potes excommunicare. 15
Nec teipsum pari aut inferiori subicere, vt ab eo excommuniceris. ibid.
Toleratus validè & licitè alium excommunicat. 16
Excommunicare potest consuetudo. 271. 17
Excommunicare non potest Episcopus subditos suos extra suam diocesim positos. 19. Nisi ab ijs sit expulsus.
Leuiter ob furtum &c. excommunicans peccat. 272. 25
 §. 3. Excommunicari nequeunt.
Excommunicari non possunt infideles, Catechumenus, Papa, Communitas, mortuus. 271. 18
Ob veniale excommunicari nequit. 272. 23
Sed ob solum mortiferum cui adiuncta contumacia. ib.
Iusta causa, vel impotentia parendi excusat. 24
Excusat ignorantia leuis seu Iuris seu facti. 273. 32
Appellans aliquando nequit, aliquando potest excommunicari. 274. 33
Excommunicatio innocentis lata secundū allegata & probata, inualida est: ob scandalum tamen seruanda. 272. 26.
Si is in publico celebrat, nō fit irregularis. ib.
 §. 4. Excommunicati vitandi.
Excommunicati vitandi sunt Iure humano. 274. 34
Et quare. ibid.
Vitandi tantū excommunicati denunciati, & Clericorum notorij percussores. 274. 35
In quibus vitandi sunt. 36.
In quibus non vitandi sunt. 275. 37
Excommunicatus etiam occultus tenetur vitare alios, exceptis duobus casibus. 39
Excommunicato cōmunicare, quale peccatū sit. 275. 40
Metu mortis licitè agis cum excommunicato. 276. 42
Excommunicato participans plerumque Minorem, tribus casibus Maiorē excommunicationē incurrit. 276. 43
 §. 5. Absolutio ab Excommunicatione.
Absolutio ab excommunicatione quotuplex. 276. 44
Excommunicatio lata sub conditione, hæc posita, tollitur per se. ibid.
Absolvere ab excommunicatione minore non potest, nisi qui habet iurisdictionem in mortalia. 45
A maiore excommunicatione lata ab homine in particulari contra alium, is tollat qui ligauit. 46
Si a Iure vel generaliter lata ab homine, absoluit qui potest à mortiferis absolueret. 277. 47
Absolutio ab excommunicatione vi extorta non valet. 277. 51.
Valet non satisfacta parte. 278. 54
In articulo mortis quis Sacerdos à quouis excommunicatione potest absolueret. 277. 48.
Idem potest quis Clericus. ibid. Inferior absoluit à censuris reseruatū Superiori, si is adiri nequeat. 277. 50
Vide Auctarium, V. Absolutio, Casum 7.8. & 9.
EXORCISTA. EXORCISMUS.
Officium eius est expellere demones. 330. 22. & 332. 31
Eius ordinatio non est Sacramentum. 335. 40
Videtur hic Ordo institutus postquam cessauit donum miraculorum, quo demones expellebantur. 336. 40
Exorcismus præmittitur baprisimo. 71. 6
Exsufflatione significatur expulsio demonis, & allatus spiritus sancti. ibid.
EXTREMA VNCTIO.
 §. 1. Quid sit, eiusque institutio.
Est verum legis nouæ Sacramentum. 318. 1
A Christo institutum. 320. 8
Tota extrema Vnctio simul est vnum Sacramentum. 6
Vngendi Iure diuino quibuscumque sensum sedes. 324. 23
Vnctio pedū, renū, & vmbilici nō est necessaria. 325. 25
 §. 2. Eius materia.
Est oleum oliuæ ab Episcopo benedictum. 320. 9
Ad essentiam huius materia benedictio est necessaria. 321. 10.
Et quidem ordinari per Episcopum. ibid. Vel ex communi sione Patrum per Sacerdotem. ibid.
 §. 3. Eius Forma.
Quæ forma sit conueniens. 321. 12. Quæ essentialis. 13
Sit deprecatoria. 321. 14
Sufficit tempore necessitatis generalis vna forma ad omnes sensus, & vna vnius organi inunctio. 325. 24
 §. 4. Eius Effectus.
Interdum confert sanitatem corporis. ibid.
Sed nunquam nisi id expediat salutem animæ. 16
Abstergit reliquias peccatorum. 322. 15
Per has intellige peccata etiam mortifera in quibus incidit post sumpta alia Sacramenta. ibid.
Item intellige torporem, marorem, & anxietatē. 323. 17
 §. 5. Eius Minister.
Solus est Sacerdos. 323. 18. Laicus ne quidē in necessitate. ib. Sacerdos nulli licitè administrat nisi subditio. 19
Excipe casum extremae necessitatis. ibid.
Religiosus extra hunc casum administrans, excommunicatur. ibid.
Alius Sacerdos, etsi peccet, non excommunicatur. ibid.
 §. 6. Eius Subiectum.
Extrema Vnctio nō potest dari sano, sed agros. 323. 20
Potest dari vulneratis. ibid.
Non si p̄picio assentiens. 324. 20
Si detur sano, nihil fit. 21. Neque si leuiter agro. ibid.
Graviter, nō tamen periculose agro datur validè, sed licitè. ib. Non est expectandus mortis articulus. ib.
Infectum peste statim vngit. Similiter eū qui haesit venenū. ib. Si dubites an ager obierit, da sub conditione. ib. 22
Pueris & perpetuè amentibus ne detur. 22
Secus est de amentibus per interualla. ibid.
Non detur notorio peccatori, nisi signa contritionis ostenderit. ibid.
Danda

Danda est extrema Vnctio pueris postquam semel communi-
 carunt: vel, si id nondum fecerint, tamen ob ra-
 tionis vsim facere debuissent. 324. 22
 Vnam vnguentum qui aliquo sensu caret. 325. 26
 Suscipi bis potest in eodem morbo, si status morbi varie-
 tur. 323. 28. Phtisicus semel unctus, post aliquot
 menses ne iterum ungetur. ibid.
 Femina.
Femina potest baptizare in necessitate. 47. 5
 Cedat tunc præsertim viro, nisi sit obsterix & peritior. ib.
 Inmersio huius ordinis est solum veniale. ibid.
 Extra necessitatem baptizans, peccat mortaliter. 48. 6
 Non potest alium excommunicare. Fortè tamen id potest
 ei à Papa committi. 270. 14
 Non potest conferre extremam vnctionem. 323. 18
 Femina est omnino incapax Ordinum, præsertim Sacro-
 rum. 337. 47. Potest tamen esse Diaconissa & Pres-
 bytera. Quod carum munus. ibid.
 Potest sibi ipsi in necessitate porrigere communionem.
 150. 15. Fecit id Regina Scotia. ibid.
 Potest suscipere de sacro fonte. 49. 12
 Et de Confirmatione. 79. 35
 Potest esse testis in matrimonio. 387. 202
 Fictio.
 Quis dicatur Fictus, & quotuplex. 62. 9. Fictè accedens
 ad baptismum, non accipit remissionem originalis. ib.
 Fictione recedente Baptismus confert omnem suum esse-
 tum, quem ab initio solum fuit, si fictio non adfuerit.
 64. 15. & seq. Vide Reuiviscencia.
 Datur ficta seu informis confessio. Vide Confessio, §. 9.
 Gratia.
Omnia Sacramenta non a legibus conferunt gratia ex
 opere operato. 12. 2. Vide Sacramentum, §. 7.
 Quæ gratia per Baptismum conferatur, Vide Baptis-
 mus §. 6.
 Quæ gratia per Eucharistiam, vide Eucharistia, §. 18.
 Quæ per Confirmationem, vide Confirmatio, §. 3.
 Quæ per Penitentiam seu Confessionem, vide Peccati
 remissio.
 Quæ per extremam Vnctionem, vide extrema Vnctio, §. 4.
 Quæ per Ordinationem, vide Ordo, §. 4.
 Quam coniugatis sit necessaria gratia. 345. 28
 Gratia quæ per Sacramentum matrimonij conferitur, est
 quadruplex. 350. 41. Gratiudo, vide Ingratitudo.
 Hæreses circa Sacramenta.
 §. 1. In genere.
Calviniana Sacramentum definitio. 2. 9
 Errores in definitione Calvini. 3. 10
 Calvinus in Sacramentis requirit verba cõcionatoria. 7. 21
 Lutherana definitio Sacramenti rejicitur. 3. 11
 Lutherus ait Sacramenta non conferre gratiam ex opere
 operato. 12. 1
 Hæretici negant vlla Sacramenta conferre gratiam. 12. 1
 Et imprimere characterem. 18. 1
 Negant ministrum Sacramenti nos Deo reconciliare. 21. 1
 Earum discrepantia in assignando numero Sacramento-
 rum. 29. 1
 §. 2. Circa Baptismum: Confirmationem:
 & Eucharistiam.
 Anabaptista, Petro-Brusiani & Henriciani negant in-
 famer licite baptizari. 53. 14
 Satis est eorum argumentis. 54. 16
 Hæretici negant per baptismum culpam remitti. 59. 10
 Negant ceremonias posse ab Ecclesia institui. 70. 2
 Sæpe tamen Calvinus eas præcepit. ibid.
 Negant Confirmationem esse Sacramentum. 72. 1
 Eorum errores circa præsentiam Corporis Christi in Eu-
 charistia. 93. 1

Negant post consecrationem fieri transubstantiationem
 panis in Corpus Christi. 103. 30
 Dicunt hominem eo aptiorè esse percipiendæ Eucharistia,
 quò pluribus peccatis est inquinatus. 135. 1
 Volunt Iure diuino communionem Laicis sub utraque
 specie esse præceptam. 144. 35
 Dicunt omne opus bonum esse verum Sacrificium. 151. 3
 Dicunt omnes homines & diabolus posse cõsecrari. 148. 1
 §. 3. Circa Penitentiam.
 Dicunt penitentiam non esse Sacramentum. 174. 1
 Error Nouatianorum circa penitentiam. 181. 33
 Hæretici volunt nomen Penitentia significare nudam
 respicientiam. ibid. 1
 Volunt quædam peccata esse irremissibilia. 188. 2
 Volunt solam fidem sufficere absque penitentia ad pecca-
 ti remissionem. 189. 8
 Negant Deum vllas pœnas in vindictam præteritorum
 peccatorum exigere. 192. 20
 Volunt duas solum esse Penitentia partes, scilicet Con-
 tritionem & Fidem. 205. 2
 Confessionem, vt sit in Ecclesia, omnino rejiciunt. 220. 2
 Eorum argumenta dissoluntur. 221. 6. & 224. 13
 Docent Papam aut Episcopum non plus posse remittere
 peccata, quàm mulierem aut puerum. 230. 1
 Negant iustum posse condignè satisfacere pro reatu pœ-
 na temporalis ex peccato reuolvente. 259. 15
 Soluuntur eorum obiectiones. 260. 18
 §. 4. Circa extremam Vnctionem: Ordinem:
 & Matrimonium.
 Negant extremam Vnctionem esse Sacramentum. 318. 1
 Rigidi Lutherani negant Ordinem esse Sacramentum:
 admittunt Calvinistæ. 326. 1
 Quinam hæretici matrimonium impugnarunt. 338. 3
 Lutherus docet esse necessarium & præceptum. 339. 8
 Calvinus ait ab omnibus inuendum, quibus non est reuelat-
 tum quod habeant duntaxat continentia. ibid.
 Lutherus & Anabaptista volunt Polygamiam Iure diui-
 no esse permissam. 341. 15
 Nostri hæretici negant esse Sacramentum. 343. 24
 Wickes negat matrimonium esse Sacramentum ante cop-
 ulam. 347. 34
 Lutherus docet matrimonium fidelium consummatum
 varijs de causis posse solui quo ad vinculum. 364. 103
 Hæretici nostri putant omnes gradus Consanguinitatis
 Levitici 18. prohibitos Iure naturæ. 376. 160
 Homicidium.
 Homicidium voluntariu & casuale, quid sit. 289. 22
 An sit homicida qui baptizando infantem occidit pro-
 ceptione in putentem. 41. 34
 Vide V. Irregularitas ex homicidio, §. 2. vbi multa
 de homicidio dicuntur.
 Deus fessit hominem dominum vita sua spiritualis,
 non corporalis. 57. 26
 Homicidio violatur iacrus sacer. 172. 79
 Occidere per assassinum addit nouam malitiam homi-
 cidio. 251. 40. Habetq. adiunctam excommunicati-
 onem. ibid. Occidere per famulum non addit no-
 uam malitiam. ibid.
 Illegitimus.
Quis dicatur illegitimus. 296. 62
 Illegitimus non est cuius parentes ante conce-
 ptionem castitatem voverunt. 63
 Non tenetur quis credere matri ducti ipsum esse illegi-
 timum. 64. Vide Irregularitas, §. 7.
 Incestus.
 Incestus cum matre, non uera, avia, nepre, filia est eius-
 dem speciei, habet tamen diuersam gradum in-
 tra eandem speciem. 251. 41
 Incestus

Inestus cum consanguinea uxoris vel cum proprie consanguinea, vivente uxore, adfert impedimentum impedies.
388.205.

INDULGENTIAE.

§. 1. Quid sint: & qui eas conferant.

Quid sint Indulgentia. 297.1
Est in Ecclesia potestas conferendi Indulgentias. 2.
Negant id heretici. ibid.
Indulgentiarum usus vetustissimus. 299.6
Est in Ecclesia thesaurus satisfactionum pro Indulgentiis. 7
Constat ex satisfactionibus Christi & Sanctorum. 8
Nunquam hic thesaurus potest deficere. 9
Papa & Concilium Generale habent potestatem conferendi Indulgentias Plenarias. 300.12
Episcoporum potestas est hic restricta ab Innocentio III. in Concilio Lateranensi. 13
Religiosi exempti lucrantur Indulgentias ab Episcopis concessas. ibid. Similiter alterius diocesis subditi cum venia proprii Parochi. ibid.
An consuetudo possit hanc potestatem conferre. 301.16

§. 2. Earum valor.

Indulgentia data de penitentis iniunctis quò usque extendantur. 302.22
Data absolute extenduntur etiam ad iniungendas penitentias. 303.23
Indulgentia plenaria liberat a tota penitentia. 25
Quid faciat Indulgentia certi temporis. ibid.
Indulgentia tantum valent, quantum sonant. 304.28
Quomodo intelligenda formula Indulgentiarum 1000. annorum, &c. 29. Plena, Plenior, Plenissima idè sùt. 30
Ite Iubilæum, sed hoc habet annexa quædam privilegia. 31

§. 3. Earum causa ob quam.

Vi Indulgentia constet, requiritur causa iusta. 32
Etiam pro maximis Indulgentiis requiritur causa proportionata. 33
Causa magnitudo colligitur ex sine Pontificis, & opere prescripto. 305.35
Papa non est hic facile diiudicandus. 36
Temerarie quidam rejiciunt vel parvipendunt Indulgentias gravorum benedictorum &c. 37

§. 4. Indulgentiæ Defunctorum.

An hæc profint Defunctis. 306.38
Dantur Defunctis per modum Suffragij. 39
Quid sit sic dari eas. 40
Indulgentia valent mortuis ex còdigno & certa lege. 41
Indulgentia mortuorum est solutio & oblatio precij vt à Deo absoluantur. 301.19

§. 5. Indulgentiæ Viuorum.

Indulgentia viuorum est absolutio & simul solutio. 301.17
Opus ad Indulgentias merendas iniunctum nõ debet totum fieri in gratia. 307.43. Sufficit vt vltimè sic fiat. ib.
Indulgentia non remittunt. 45
Indulgentiarum fructu quando impediatur veniale, quando non. 308.46
Ad illas promerendas præter statum gratia, non requiritur sollicitudo & diligentia satisfaciendi pro peccatis per condignam penitentiam. 47
Requiritur tamen vt totum opus iniunctum expleas. 309.51
Et quidem ipse per te vt plurimum. 52
Indulgentias a te promeritas inualide alteri applicas. ib.
Eas pro altero obtinens, vbi formula patitur, non est necesse sit in gratia, sed is cui obtinentur. 53
Eadem Indulgentia potest saepius obtineri. 309.54
Quomodo intelligenda privilegia qua conceduntur tempore Iubilæi. 309.53

Infantes.

Est de fide infantes licite & salubriter baptizari. 53. 14
Baptismus reipsa susceptus est mediè absolute infansibus necessarium ad salutem. 54.19. De Baptismo infantium

vide V. Baptismus. Eius necessitas & obligatio. Deus ex parte sua non relinquit infantes sine sufficienti remedio. 56. Iudicia Dei qui tam multos infantes finit perire, instas sed inscrutabilia. ibid.
Infantibus moribundis expedit conferre Confirmationis Sacramentum. 78.27
Infantibus & pueris ne detur extrema Vntio. 324.22
Infantes sanctificantur martyrio. 43.43
Infantes post Baptismum morientes erunt infini in gloria. 46.51. in fine. & 65.18
Infantes sunt capaces sacrorum Ordinum. 337.48
Non obligantur ad assumptionem Eucharistia. 142.30
Infernus.

Calvinus negat infernum esse sub terra, sed ait esse ubique. 311.11
Infernum esse sub terra, de fide est. 312.13
Quatuor loca animarum post hanc vitam. 12
Quomodo ignis agat in spiritum. 313.19
Anime impiorum deducuntur in infernum à demonibus. 316.32. Anima ex inferno egredi non possunt citra specialem Dei dispositionem. 33
Verosimilis est neminem ex inferno ad vitam reuocari. 317.35. Nec animam Traiani. 318.38
Damnati non profunt Suffragia viuorum. 38
Nec sacrificium Missæ. 166.47

Ingratitudo.

Peccata remissa quodammodo redcunt ratione ingratitude. 200.5
Ingratitudo est circumstantia omnis peccati. ibid.
Ingratitudo peculiariter est in quatuor generibus peccatorum. 201.10. Videtur maior ingratitude peccare post remissionem peccatorum, quam post innocentiam. 11
Scorus putat ingratitude quæ est in relapsu, esse confitendam. 12. Ingratitudo quæ est speciale peccatum, est necessario confitenda. ib. Ingratitudo quæ est solum circumstantia peccati, nõ est necessario confitenda. ib.

Intentio Ministri Sacramentorum.

Triplicem minister habere potest intentionem: & qua sit necessaria. 26.18
Minister intendens facere quod Christus instituit, non tamen quod facit Ecclesia, conficit Sacramentum. 27.21
Si velit conferre Sacramentum sine effectu Sacramenti, conficit Sacramentum: non tamen contra. ib.
Si duo baptizati intendant contrahere matrimonium, nullo tamen modo facere velint Sacramentum, non erit Sacramentum. ibid.
Intentio conditionata qua efficitur, qua non. 22
Non sufficit intentio interpretatiua ad Sacramentum conficiendum. 28.22. Nec etiam habitualis. ibid.
Sufficit autem actualis & virtualis. Excipe casum quo nullatenus postea Sacerdos ad hostias, initio Sacri prope se positas, reflectat. 23
Vide Sacramentum §. 10. & Eucharistia §. 17.

§. 1. INTERDICTVM.

Quid sit? & quomodo ab alia Censura differat. 281.1
Diuisio in Locale & personale. 2
Interdictum vt possit ferri quale peccatum requirat. 282.4
Qua formâ ferendum sit. 5
Qui sententiam Interdicti tulit, tenetur etiam ipsam seruare, nisi dispenset tamisper. 283.11
Interdictum omne seruandum ab eo qui interdictus est: ab alijs vero non nisi Interdictum denuntiatum. 12

§. 2. Interdicti effectus.

Tres sunt effectus Interdicti. 282.6
Bonifacij VIII. constitutio de celebranda quotidie Missa in loco interdicto. 7
Circa hæc constitutionem notabilia. ibid.
Pena Clericorum violantium interdictum. 284.16
§. 3. In-

- §. 3. Interdicti obligatio.
 Peccat mortaliter Clericus violans interdictum. 283. 13
 Item Laicus. 14
 Non tamen si locus sit tantum interdictus. Excipe tres casus. ibid.
 Interdictus tenetur excludere Clericus. 13
 Non tenetur eos vitare Laicus. ibid.
- §. 4. Interdicti absolutio, suspensio.
 A quibus, & quomodo tollatur interdictum. 284. 20
 Quomodo suspendatur locale. 21. Et personale. ibid.
 Quomodo interdictum suspendi possit, & qua inter huius, & excommunicationis suspensionem differat. ibid.
- IRREGULARITAS.
 §. 1. Quid sit: & quomodo incurrat.
 Quid sit, & quomodo ab excommunicatione &c. differat. 285. 1. Quando quis censendus irregularis. 2
 Irregularitas contrahitur crimine occulto, vel paucis notis. 286. 4
 An & quando qui sic contraxit irregularitatem, teneatur se proderere. 5
 Veniale non sufficit ad irregularitatem infligendam in penam delicti. 6
 Irregularitas quando incurrat occisione, mutilatione infra &c. 287. 8
 An & quando filius heretici fiat irregularis. 292. 38
 Collatio beneficii Ecclesiastici facta irregulari, est irrita. 286. 7.
- §. 2. Irregularitas ex homicidio.
 Homicidium voluntarium, & casuale quid sit. 289. 22
 Omnes qui ad voluntarium concurrunt, sunt irregulares. 23
 Homicidium comitantes, probabiliter non sunt irregulares. 290. 23
 Si multi vulnerent, sed tu prior, non tamen letaliter, non es irregularis. 24
 Omnes de quibus dubitatur, sunt irregulares. 25
 Homicidium mandans sit irregularis si id sequatur. 26
 Si ratum habeat tam admissum, non sit irregularis. ibid.
 Homicidium ex tuo consilio secutum facit te irregulare. 27
 Etiam dum est dubium an ex tuo consilio secutum. ibid.
 Secus si tuum consilium licitum. 28. Occidere volenti suadens mutilationem, non sit irregularis. 29
 Homicidium non impediens ubi tenetur ex iustitia, sit irregularis. 291. 30. Vbi tantum tenetur impedire ex charitate, non sit irregularis. 31
 Homicidium casuale non inducit irregularitatem, nisi interueniat grauis negligentia. 32. & seq.
 In dubio homicidij incurritur irregularitas. 285. 3
 Occidens inuasorem, si non poterat nisi cum suo periculo fugere, non sit irregularis. 287. 9. Si Clericus poterat fugere, sed tantum cum sua ignominia, sit irregularis, ib. Contrarium in Laico probabile est. ibid.
 Occidens, cum ad id tenetur ob bonum proximi, aut Reipub. non sit irregularis. 287. 10
 Occidens pro defensione necessaria bonorum suorum, non incurrit irregularitatem. 12
 Occidens parantem certis insidias, non incurrit irregularitatem. 288. 13
 Occidens in bello iniusto sit irregularis. ibid.
 Item in bello iniusto, nisi sit defensor sui vel patriæ. 14
 Occidens per iudicium quando fiat irregularis. 15
 Aduocatus patrocinans accusatori in causa sanguinis, sit irregularis. Secus si patrocinetur reo. 289. 17
 Non sit irregularis qui impetrat à Iudice ut reus mitiore breuioreque morte afficiatur. 20
 Neque vendens mortis instrumenta. ibid.
 Irregulares sunt testes, Notarius, ministri iustitiæ dum quis occiditur. 289. 18. & seqq.
- §. 3. Irregularitas ex delicto notorio, & infamia.
 Non oritur ob vllū delictum occultū præter tria. 292. 37
 Oritur ob publicum, quando huic annexa est à Iure infamia. ibid.
 Si non est annexa infamia, non oritur irregularitas. 39
 §. 4. Irregularitas ex delicto circa Sacramenta.
 Bis suscipiens absolute aut conferens baptismum, sit irregularis. 293. 41
 Probabile tamen est conferentem non fieri irregularem. ib.
 Bis Confirmatus, Ordinatus &c. non sit irregularis. ibid.
 Clericus vrens Ordine quem non habet, quando fiat irregularis. 42
 Laicus baptizans solemniter &c. non sit irregularis. 43
 Ligatus censurâ si exerceat actū Ordinis, sit irregularis. 293. 44. Item excommunicatus suscipiens Ordines. 45
 Secus si in suspensione quis eos suscipiat. 46
 Ordinatus ab Episcopo ligato censurâ, sit irregularis. 57
 Ordinatus ab alieno non sit irregularis. 48
 Ordinatus ante legitimam aetatem aut extra statuta tempora, non sit irregularis, sed suspenditur ab executione Ordinum. 49
 Qui duos Ordines sacros simul suscepit, suspensus est à posteriori. 294. 50
 Per saltum ordinatus si ministret in Ordine sic suscepto absque dispensatione, sit irregularis. 51
 Ordinatus ante legitimam aetatem vel extra statuta tempora non sit irregularis propter celebrationem cum Episcopo. 52
- §. 5. Irregularitas ex defectu corporis.
 Si hic defectus talis sit, ut nequeas decore sacri ministerij obire, es irregularis. 294. 53. Itē si epilepticus. ib.
 Item si culpabiliter tibi membrum abscideris. 54
 Non tamen si alteri digitum, pollicem, aures abscideris, licet inde alter fiat irregularis. 55
- §. 6. Irregularitas ex Bigamia.
 Ratio ob quam bigamia inducat irregularitatem. 295. 57
 Ad Veram bigamiam requiritur consummatio per coniunctionem cum affectu maritali factam. 58
 Interpretatiua bigamia est si ducas viduam, vel ab alio corruptam, & cum ea consummas. ibid.
 Item si cognoscas uxorem tuam postquam illa adulterium perpetravit. ibid.
 Similitudinaria bigamia est, si clericus Ordinis sacri contrahat cum vidua, & affectu maritali consummet. 59
 Itē si mortua priore uxore initieris sacris, & postea rursus cum alia contrahas. ib. Hac similitudinaria bigamia à sola clericis incurritur. ibid.
- §. 7. Irregularitas Illegitimorum.
 Natus ex matrimonio non verè vel saltem opinione legitimo, est irregularis. 296. 62
 Natus ex matrimonio clandestino, vel cui desint proclamationes, si subsit impedimentum dirimens, est irregularis. ibid. Expositus non censetur irregulares. ibid.
 Neque nati ex parentibus qui ante conceptionem vouerunt castitatem. 63. Si credas matri asserenti te illegitimum, sis irregularis: secus si non credas. 64
- §. 8. Dispensatio in Irregularitate.
 Quis dispense in Irregularitate orta ex defectu lenitatis. 289.
 In Irregularitate homicidij voluntarij solus Papa dispensat. 292. 35
 In Irregularitate ex homicidio casuali occulto, vel nondum ad iudicem deducto, etiam dispensat Episcopus. 36
 Si sit publicum, non potest Episcopus nisi ad Ordines minores, & beneficium simplex. ibid.
 Quis dispense in irregularitate ex delicto notorio & infamia. 40
 In irregularitate orta ex notabili corporis deformitate, solus Papa dispensat. 294. 56
 Idem sit si pars membri ablata est notorie. ibid.
 Dispensat Episcopus si tibi secredo membrum abscideris. ib.

Irregularitas orta ex bigamia non aufertur Baptismo. 295. 60.
 Papa absolute in omni bigamia potest dispensare. 296. 61
 Episcopus in Vera & Interpretatiua bigamia ad Minores tantum ordines dispensat. ibid.
 Ad omnes Ordines potest Episcopus dispensare in Similitudinaria. ibid.
 Irregularitas illegitimo tollitur per ingressum & professionem Religionis approbate. 296. 65
 Tollitur quoque ad Ordines sacros & beneficium simplex ab Episcopo. 66
 Debet tamen hoc impedimentum esse occultum ut possit Episcopus dispensare ad omnes Ordines. 297
 Index.
 Index chartularius habet potestatem indicandi, non tamen habet subditos. 231. 9
 Pena Iudicis errantis in excommunicandis participantibus cum excommunicato ob omissis monitiones. 273. 29
 Index ad mortem vel mutilationem condemnans, sit irregularis. 288. 15
 Similiter ministri iustitie. 289. 20
 Iudicare. Iudicium.
 Quando & quomodo iudicetur anima morientium. 315. 29
 Probabile est eas iudicari à Christo ut homine. 316. 30
 Iurisdicção.
 Quid iurisdicção, & qui eius actus. 231. 6. Sine ea invalida est confessio. ibid.
 Iurisdicção tantum virtualis & incompleta datur ex vi ordinationis. 231. 8. Hac non exit in actum nisi ei applicetur materia. 9
 Quo sensu dicatur Ecclesia conferre iurisdicçãoem. 232. 11
 Iurisdicçãoem complet seu subditos assignat iure diuino solus Papa. 12
 Ut habeatur plena iurisdicção absoluedi à peccatis, opus est approbatione Ordinarij. 15. Vide Approbatio.
 Laicus.
 Laicus in necessitate potest baptizare. 47. 4. Extra eam baptizans, peccat mortaliter. 6. Prasente Clerico Laicus ne baptizet. 5
 Laico non est iure diuino præcepta communio sub utraque specie. 144. 36
 Laica vel peregrina communio, que. 37
 Potest sibi ipsi in necessitate porrigere Communionem. 150. 15. Non peccat mortaliter si Eucharistiam contingat aut deferat ad infirmum ipse existens in mortali. 16
 Laico nec sacramentaliter nec necessario cõsisteris. 230. 3
 Fit tamen id aliquando vtiliter. 4
 Laicus tentans absolueri non fit irregularis. 5
 Laicus cui ut Laico cõsisteris, non tenetur ad sigillum. 253. 13.
 Non potest excommunicare. Forte id ei posset à Papa committi. 270. 14
 Non potest alium absolueri ab excommunicatione, ne quidem in articulo mortis. 277. 48
 Laicus personaliter interdictus peccat mortaliter violando interdictum. 283. 14
 Non tamen peccat mortaliter si locus solum interdictus. ib.
 Excipe tres casus. ibid.
 Non tenetur vitare interdictos. 15
 Laicus occidens inuasorem quem sine ignominia effugere non potest, non fit irregularis. 287. 9
 In necessitate non potest conferre extremam unctionem. 323. 18. Lector.
 Officium Lectoris. 330. 22. & 332. 31. Hic Ordo verosimiliter non est Sacramentum. 335. 40
 Lex.
 Lex Evangelica cuique sufficienter predicata obligat ad baptismum. 34. 8

Lex supernaturalis solum seruanda est salua natura lege. 57. 26
 Que leges Ecclesie in mortis periculo obligent. 360. 84
 Lex repudij. 361. 88
 Lex civilis non potest matrimonio impedimentum diuini mens constituere. 371. 132

Maleficium.

Non licet maleficium tollere maleficio, nec petere ut maleficus sic collat. 383. 189
 Licet maleficia tollere sine maleficio. 190. Neque amouens misceat se pacto magi cum demone. 384. 192
 Neque hoc est expectare beneficium à demone. 385. 193
 Impedimentum maleficij quandoque est perpetuum. 386. 196
 Licite ponit signa, quibus signa magica vim suam amittunt. 197. Non tamē interueniat favor demonis. 198
 De magia vide plura lib. 2. de Iustit. & Iure cap. 44. in quique primis dubitationibus. Item vide Auctarium ad 1. 2. Verbo Magia.

Manna.

Manna non fuit institutum ad sanctificationem. 4. 14
 Manna & Eucharistia insignis comparatio. 86. 23
 Patres Eucharistiam cum Manna comparant. 96. 13

Martyr. Martyrium.

Martyres olim dabant litteras cõdonatorias penitentibus publice, in relaxationem penitentiæ explende. 298. 4
 Martyrium dicitur baptismus sanguinis. 43. 42
 Martyrium non est Sacramentum. ibid.
 Infantes sanctificantur martyrio. 43
 Adulto aliquando confert martyrium primam gratiam. 44. 44.

Quomodo Martyrium sit actus imperatus charitatis. 45
 Ad martyrium raptus peccator & nondum baptizatus, tenetur sub mortali adhibere operam ut baptizetur aqua. 46. Peccator etiam baptizatus in tali casu tenetur conteri. ibid.

Martyrium non est virtualis dilectio Dei super omnia, nec virtualis contritio. 45. 46

Attritio putata contritio sufficit cum martyrio ad iustificationem. 47
 Magis sufficit attritio cum Baptismo, quam cum martyrio ad iustificationem. ibid.

Voluntas martyrij cum externa persepsione non sufficit in immemore peccatore sine virtuali penitentia. 48
 Voluntati tali ferè semper coniuncta est virtualis penitentia. ibid.

Sola voluntas moriendi pro Christo sufficit in iusto ad martyrium. 46. 49. Etiam in dormiente. Sufficit etiam sola voluntas habitualis. ibid.

Confertur effectus martyrij in ultimo instanti vita, vel paulo ante separationem anime. ibid.

Præstata Baptismi sanguinis præ alijs baptismatibus. 51

MATRIMONIUM.

§. 1. Secundum se consideratum.

Origo nominis Matrimonij. 338. 1. Definitio eius. 2
 Matrimonium est Iuris natura 4. Eius vsus est licitus, & saepe meritorius. 339. 5. Quid fit fiat ob delectationem, vel ad vitandam fornicationem, vel pollutionem. 7
 Matrimonium non est præceptum lege positum. 8
 Neque lege natura. ibid.

Ne quidem in principio mundi fuit præceptum lege positum. 9. Nec esset præceptum licet iam mundus exhauriretur. 340. 11

Quid vinculum, quidque vsus matrimonij. 347. 34

§. 2. Ut est Sacramentum.

Matrimonium inter fideles verum Sacramentum est. 343. 24
 Probatur contra nostros hereticos ex Scriptura. 343. 25
 Idem probatur ex Concilijs & Decretis Pontificum. 344. 26. Itē ex Patribus. 345. 27. Itē ex Ratione. ib.
 Nov

Non fuit Sacramentum ante Christum, nec modò est inter infidels. 346. 30. 31
 Matrimonium infidelium per Baptismum non fit Sacramentum. 347. 32. Neque est Sacramentum matrimonium fidelis cum infideli. 33
 Matrimonium est Sacramentum absq; copula. 34. Esse duos in carne vna fit per matrimonium etiam ante copulam. 348. 36. Quo casu & quomodo copula pertineat ad substantiam matrimony. ibid.
 Contractum etiam sine benedictione Sacerdotis inter Christianos, est verum Sacramentum. 348. 37. Quid operata sit benedictio in coniugio Ada & Eaa. 346. 31
 Et quomodo post lapsum Ada sit institutum in remedium concupiscentie. ibid.
 Matrimonium per Procuratores contractum, est Sacramentum. 350. 40
 Ministri huius Sacramenti non sunt alij, quàm ipsi contrahentes. 347. 37
 Materca hic sunt corpora contrahentium. Forma, verba quibus contrahunt. 349. 38
 Quomodo matrimonium efficiat, quod significat. 347. 29
 Quomodo pro matrimonio possit dare pretium. ibid.
 Sacramentum hoc potest pendere ex conditione futura. 357. 73.
 §. 3. Consensus in Matrimonium.
 Consensus hic fit liber & exterius expressus. 354. 62
 Sine consensu nequit fieri matrimonium per homines: potest per Deum. 355. 63
 Consensus viri & que non debent simul existere. 64
 Consensus hic fertur in mutuam obligationem, non copulam. 65
 Debet consensus esse liber à metu iniuste incusso. 358. 70
 Matrimonium metu contractum non est irritum defectu libertatis. 358. 77
 Nec est irritum iure natura ob iniuriam, sed irritandum. 359. 78.
 Est tamen irritum iure Ecclesiastico, & Civili. 79
 Matrimonium invalidum ob iniustum metum non confirmatur copula, si male putet consensum priorem fuisse validum. 359. 83. Neque etiam si copula metu coacta. 360. 83
 Quid faciat metu mortis coactus contrahere & consummare? 84
 Consensus parentum non est necessarius ut valida sint matrimonia, sed ut licite & honestè contrahantur. 360. 85. & seq. Vide Auctarium ad 1. 2. V. Matrimonium. Casum 19. & 20.
 §. 4. Condicio vitians consensum in Matrimonium.
 Varia conditiones. 356. 57
 Condicio necessaria nec vitiat, nec suspendit consensum. 68
 Impossibilis vitiat, nisi ioco sit addita. 69
 Condicio contra substantiam, vel bona matrimonij, vitiat. 70. Non tamen si hac sit de presenti. ibid.
 Quid operetur turpis conditio. 71. Quid honesta. 357. 71
 Consensus per verba de presenti cum conditione de futuro, postea condicione, non requirit novum consensum expressum de presenti. 357. 73
 Sacramentum potest pendere ex conditione futura. ibid.
 Contrahens cum consanguinea sub conditione, Si Papa dispensaverit, an valide. 358. 75
 §. 5. Matrimonij solutio seu diuortium.
 Matrimonium consummatum fuit in veteri lege solabile per libellam repudij. 361. 88
 Olim iudeis caput permissi repudium cum Deus præcepit Abrahæ repudium Agar. 90. Tunc etiam apud Gentes permissum repudium. ibid. Causa repudij. 91. Nunc

ius iudeis & Gentibus est id illicitum. 92
 Duo requisita ut matrimonium sit omnino insolubile. 363. 99.
 Matrimonium infidelium potest solui quo ad vinculum, si altero ad fidem conuerso, alter conuersi nolit. 362. 93
 In Hispanis tales coguntur ad separationem. & 5. Cuius in tali diuortio assignanda proles. ibid. Tale matrimonium soluitur per nouum matrimonium, vel professionem: non per Ordines sacros. 96. & seqq.
 Matrimonium fidelium ratum soluitur professione in Religione approbata. 363. 98. Probatur exemplis Sanctorum. ibid. Ratio congruentia, ibid. Sed iure tantum Ecclesiastico. 364. 100.
 Potest idem solui iustis alijs de causis. 101
 Ante consummatum matrimonium semper licet parti ingredi Religionem. 364. 102. Quid si per vim consummetur. ib.
 Matrimonium fidelium consummatum nullo casu soluitur quo ad vinculum. 103
 Solui potest quo ad torum & cohabitationem; idque varijs modis, & varijs de causis. 365. 103
 In hoc diuortio par est viri & que coniugis potestas. ibid.
 Coniux innocens absolute non tenetur dimittere fornicantem. 366. 110. Neq; factò diuortio, tenetur ad reconciliationem. 111. Potest tamen admittere non emendatam. ib.
 Innocens factò diuortio fornicans, non tenetur coniugem ante dimissum, admittere. 112
 Diuortium non potest fieri ob fornicationem in sex casibus. 113
 In diuortio factò ob maiorem per seclionem, quadam obseruari debent secundum iura. 114
 §. 6. Debitum Matrimoniale.
 Coniuges pari iure tenentur sibi mutuo reddere debitum. 367. 115
 Excusat à redditione, periculum grauis morbi & abortus. 116. Item menstrua que statis periodicis recurrunt. 117
 Non excusat fluxus perpetuus sanguinis in vxore, neque seminis in viro. ibid. Neque sanctitas loci. 116. Vt neque solemnitas festi. Sed veniale est tunc petere. ib.
 Paupertas etiam non excusat. 368. 118
 Coniux occulte fornicatus potest petere debitum, sed non per vim extorquere. 119
 Debitum reddi aut peti nequit ab eo, qui quasi certus de invaliditate matrimony. 368. 120. Quid si scrupulum habeat? ibid.
 Quid si bona fide contraxeris, & postea dubites. ibid.
 Si contraxisti cum dubio, redde, non pete. 121
 Pars que sine consensu partis vouit continentiam, tenetur reddere, non potest petere. 369. 123
 Si pari consensu vouerint, neuter potest petere: ut ique tamen potest reddere si alteruter petat, quamuis illicitè. 123
 Quid agendum circa debitum si vouerit castitatem ante matrimonium? 124
 Quid si vouerit ingressum Religionis? ibid.
 Quid si contrahat cum eo quem scit habere votum? ib.
 §. 7. Matrimonij bona.
 Tria sunt Matrimony bona. Et quid ea operentur. 360. 87.
 Coniuges tenentur cohabitare, se mutuo inuare &c. 370. 125. etiam dote non soluta. ibid.
 Vxor tenetur sequi virum, exceptis aliquot casibus. 126
 An ad virum, an ad uxorem spectent que vxor lucratur. 127
 Maritus possitne uxorem verberare? 128
 Proles est matrimony fructus. 129

- Impedimenta Matrimonium dirimentia.**
 §. 8. Quis ea possit inducere & soluere.
Quotuplicia sint matrimonij impedimenta. 370. 130
Dirimentia potest Ecclesia statuere ratione materie & forme. 371. 131
Non potest id Christianorum princeps: potest tamen non Christianorum princeps. 132
Dispensat Papa in impedimentis omnibus Iure humano introductis. 133
In quibusdam dispensat Episcopus. ibid.
Si matrimonium cum impedimento contractū fuerit, quid agendum si deinde innotescat. 372. 134. De hac re vide Auctarium ad 1. 2. V. Matrimonij Casum. 3.
 §. 9. Impedimentum I. & II.
 Error personæ & Conditio seruilis.
Duplex hic est error, sitque quadrupliciter. 372. 135
Error personæ irritat matrimonium, ibid. Non tamen error qualitatis, vel fortune. 136
Si liber contra serua contrahat, est irritum matrimonium. 372. 137
Si liber contracto matrimonio sciat esse seruum, quid agat. 138
Quid si dubitans, exigat aut reddat debitum. ibid.
Serui possunt inuitis dominis contrahere matrimonium. 373. 139.
Seruus contrahens cum libera, quibus casibus fiat liber. ibid. *Quid si his casibus serui conditionem ignoret liber dum contrahit.* ibid.
Seruum conjugatum dominus ne vendat in alienam proniciam. 140
 §. 10. Impedimentum III. & IV.
 Votum & Ordo.
Votum quotuplex hic sit. 373. 142
Simplex non irritat matrimonium. 143
Solemne irritat. 144
Idque ex Iure Ecclesiastico. 374. 149
Voti continentie sollemnitas quid, & unde sit. ib.
Non dirimit sollemne votum ex eo matrimonium quod sit traditio sui. 374. 150
Votum simplex scholasticorum Societatis IESV dirimit matrimonium. 151
Vide Auctarium ad 1. 2. V. Matrimonium Casum 5. & V. Professio religiosa inualida, Casum. 1. & 4.
Dirimit Ordo matrimonium, 374. 152. idque meritisimo. 175
Ordini annexa fuit continentia ab initio Ecclesie. 375. 154.
Ordo per se irritat matrimonium, nec tantum ratione voti annexi. 155
Hoc impedimentum est iuris tantum Ecclesiastici. 156
 §. 11. Impedimentum V.
 Consanguinitas.
Quid consanguinitas. 375. 158
Quid linea. ibid. Ad eas dignoscendas tres regule. ib.
Gradus vetiti Leuitici 18. non irritant matrimonium Iure natura. 376. 161
Consanguinitas in primo & secundo gradu linea recte irritat Iure natura. 162. Forte etiam in tertio & quarto gradu. 377. 162
Hinc Henoch rediens in fine mundi non poterit contrahere. ibid.
Primus gradus linea trãuersæ irritat Iure natura. 163
Omnes gradus consanguinitatis usque ad quartum inclusius absolute dirimunt matrimonium. 377. 164
 §. 12. Impedimentum VI.
 Affinitas Carnalis, Spiritualis, & Legalis.
Quid sit Affinitas. 378. 165
Regula ad cognoscendos gradus affinitatis. 166
Affinitas iam non parit affinitatem. ibid.
Affinitas ex coniugio dirimit usque ad quartum gradum. 167. ex fornicatione tantum ad secundum. ibid.
Nascitur impedimentum ad contrahendum etsi nesciat esse consanguineam. 378. 169
Quis gradus affinitatis Iure natura irritet matrimonium. 170
Vide Auctarium ad 1. 2. V. Matrimonium, Casum. 6. 7. 8. & 9.
Cognatio spiritualis inter quos dirimat matrimonium. 379. 172. Est restricta per Tridentinum. ibid.
Oritur hac ex Baptismo solemn. ib. Etiam ex minus celebri in necessitate collato. 173
Quandam hac à patris contrahatur. 174
Etiam contrahitur per procuratores. ibid.
Cognatio legalis seu Adoptio dirimit matrimonium in linea recta cum ad 4. gradum: Probabiliter tamen solum ad 2. 330. 176. Inter quos dirimat in linea trãuersa. ibid.
Impedimentum hoc in quibusdam est perpetuum, in quibusdam temporale. 177
Non est impedimentum inter adoptatum & filium illegitimam adoptantis. ibid. Neque inter duos adoptiuos. ibid.
 §. 13. Impedimentum VII. VIII. & IX.
 Iustitia publicæ honestatis. Crimen. Disparitas cultus.
Vide nascatur impedimentum Iustitia publicæ honestatis. 380. 178
Extenditur tantum ad primum gradum. ibid.
Quid si sponsalia sint irrita, nasciturne hoc impedimentum? ibid.
Quid si sint conditionata? ibid.
Nascitur iam ex matrimonio clandestino. ibid.
Item ex matrimonio præsumpto. ibid.
Crimina quedam irritant matrimonium. 381. 179
Si vxor conspiret in mariti necem ut possit tecum contrahere. ibid.
Si alter coninx interficiat coniugem, et cum adultero contrahat. ibid.
Si adulterer datâ fide quod post mortem coniugis tecum contraham. ibid.
Vide Auctarium ad 1. 2. V. Matrimonium, Casum. 10
Disparitas cultus inter baptizatum & non baptizatum dirimit matrimonium. 381. 180
Sed non Iure natura, nec diuino. 18
Nec Iure Ecclesie scripto. 382. 182
Sed ex receptio vsu Ecclesie. 183
Coniugium inter fideliem & hereticum non est irritum. sed illicitum. 184
Vide Auctarium ad 1. 2. V. Hæreticorum cum Catholicis cõuersatio. Casum 23. 24. 25. & 26.
 §. 14. Impedimentum X. XI. & XII.
 Vis seu Raptus. Ligamen. Impotentia.
Raptor est inhabilis ad contrahendum. 382. 185. Item est infamis. Excommunicatus cum auxiliantibus. ibid.
Tenetur ad dotem. ibid.
Ligamen seu vinculum alterius matrimonij dirimit omne matrimonium subsequens. 382. 186
Quid si credas vxorem tuam esse viuam, & si mortua, & tu aliam ducas? ibid.
Quid si post inquisitionem nihil intelligas de vita? 187
Impotentia Iure natura dirimit matrimonium. 383. 188
 Qualis

Qualis ea esse debeat ut dirimat matrimonium. 383. 188
 Adolescens contrahens ante 14. annum ætatis suæ, si sit
 imotens est irritum matrimonium, etsi postea fiat
 potens. ibid.
 Quando nam censetur hoc impedimentum perpetuum. ib.
 In dubio, conceditur experimentum triennij. ibid.
 Vide Auctarium. Verbo Matrimonium. Casum. 11
 An liceat impotentiam tollere si sit à maleficio, & quan-
 do. 383. 189
 Impedimentum maleficii aliquando est perpetuum. 386.
 196. Vide Maleficiam.
 §. 15. Impedimentum XIII.
 Defectus Parochi & testium.
 Ille defectus ante Tridentinum erat impediens. 386. 199
 Iam est dirimens. ibid.
 Parochus sit Sacerdos. 200
 Debet esse proprius Parochus. 201. Sufficit qualiscunque
 eius presentia cum aduerentia quid fiat. ibid.
 Parochus sponsa non assistat in parochia sponsi. 387. 202
 An contractus cum hoc impedimento habeat vim spon-
 salium. ibid.
 Quis sit Parochus hoc casu vagabundorum, peregrino-
 rum. ibid.
 Numerus & qualitas testium. ibid.
 Due conditiones ut hoc impedimentum liget. 203
 Vide Auctarium. Verbo Matrimonium, Casum 12. 13
 14. 15. 16. 17. & 18.
 §. 16. Impedimentum impediens tantum.
 Quatuor genera voti sunt impediens impedimentum.
 387. 204.
 Item sponsalia cum aliâ. Interdictum. Tempus sacrum &c. ib.
 Item sex crimina: Vxorididum, Presbyterididum &c.
 388. 205.
 Quomodo peccet qui contrahit habens votum aliquod ex
 impediens. 206
 Qui possit in his impedimentis dispensare. 207
 Melchisedech.
 Sacrificium Melchisedech fuit figura sacrificij Eu-
 charistia. 154. 13
 Christus est Sacerdos in æternum secundum ordinem
 Melchisedech. ibid.
 Vide Indicem de Incarnatione. Verbo Melchisedech.
 Membrum.
 Membrum, quid. 294. 55. Qui sibi per culpam mem-
 brum abscindit, est irregularis. 54. Non est irregu-
 laris, cui inuito membrum abscinditur. ibid.
 Si tibi partem digiti ex indignatione abscindis, es irre-
 gularis. 55. Idem dic si id facias ex culpa notoria
 alterius. ibid.
 Si alteri digitum, vel pollicem, vel auriculas abscindis,
 nos es irregularis. ibid.
 Solus Papa dispensat in hac irregularitate. 56
 Dispensat Episcopus si membrum tibi oculum abscide-
 ris. ibid.
 Mendacium.
 Mentiri in confessione, siue negare leue peccatum, est
 leue. Negare mortale, est item mortale. 252. 48
 Menstrua, & Menstruata.
 Duplex genus menstruorum. 387. 117
 Prius non impedit quod minus possint coniuges petere &
 reddere debitum. ibid.
 Menstruata petens debitum, peccat venialiter. ibid.
 Non tamen peccat reddendo. ibid.
 Maritus à menstruata petens, peccat venialiter. ibid.
 In Leuitico iubetur incorpore menstruata, & qui ad eam
 accesserit. ibid. Lex hac iam cessat: & solum ma-
 nee naturalis obligatio. 168. 117

Mereri meritum.
 Nemo potest alteri immediate iustitiam, & gloriam
 mereri, sed tantum auxilium preueniens. 61. 7
 Per penitentiam merita omnia remittuntur. 203. 4
 Et gratia omnis reddatur. 204. 10
 Satisfactio Sacramentalis expleta in mortali remittit
 per gratiam superuenientem. 263. 3. Non vero spon-
 te assumpta. ibid.
 Meritum: & merita Christi, &c. Vide Indicem de
 Incarnatione, Verbo Meritum.
 Missa.
 Missam execrantur nostri heretici. 154. 13. Astruitur
 varijs figuris. ibid. & seqq. Probatur ex veteri Te-
 stamento per oblationem Minchæ. 156. 17. Itē quin-
 que rationibus. 157. 20. Solvantur obiectiones here-
 ticorum. 21
 Missa completitur sex partes. 158. 25. In quibus ex
 his consistat essentia sacrificij. ibid. Confistit in con-
 secratione, & quomodo. 159. 31
 Refutantur quatuor propositiones que perperam assignant
 essentiam Missæ. 161. Vide Sacrificium §. 2. 3.
 & seqq.
 Pro vna Missa tantum licet petere vnum stipendium.
 196. 59.
 An Epilepticus possit celebrare. Vide Auctarium V.
 Missa. Casum 7.
 Anticeat sub Missa fabulari, confiteri, colligere elemo-
 sijnas, Vide ibid. Casum 1. 2. & 3.
 Monitio.
 Monitio excommunicationi necessario præmittenda.
 272. 28. Et quidem ex natura rei. 273. 30
 Sit comminatoria excommunicationis. 272. 28
 Si excommunicatio lata sit alare, vel generatim ab ho-
 mine, sufficit monitio quam præceptum Superioris
 vel lex secum desert. 273. 29
 Monitio trima requiritur si excommunicatio speciatim
 contra aliquos feratur. ibid.
 Per vnâ monitionem valida est excommunicatio:
 sed non quando excommunicantur participantes cum
 excommunicato. ibid.
 Mutilatio.
 Hac sola comprehenditur sub occasione ubi agitur de
 irregularitate. 287. 8
 Oleum.
 Oleum oliua benedictum est materia extrema vn-
 ctionis. 320. 9
 Oleum commune addi potest benedicto. 321. 11
 Vide Chrisma.
 Opera mortua.
 Opera in statu peccati mortalis facta, non remittunt ad
 meritum. 204. 15
 Neque etiam remittunt ad satisfactionem. 16
 Sunt tamen vtilia ad alios fines. 17
 Dignitas operis maxime spectatur ex dignitate operan-
 tis. ibid.
 O R D O.
 §. 1. Quid sit. Quot sint eorum officia.
 Varij sunt Ordines in Ecclesia. 326. 1
 Ordinis definitio. 2. Ordinis duplex acceptio. ibid.
 Ordines sunt septem. 330. 21. Quo sensu admitti possint
 octo ordines. 331. 24. Tonfura non est ordo. 331. 22
 Ordinum singulorum functiones. 330. 22. & 332. 27
 Quot Ordines sacri, & unde dicantur. 331. 26
 §. 2. Ut est Sacramentum.
 Ordo est proprium legis nouæ Sacramentum. 326. 3
 An Christus ordinatus per impositionem manuum. 327. 3
 Ordinatio Episcopi est Sacramentum. 333. 32
 Ordinari

- Ordinari nequit Episcopus qui non est Presbyter. 53
 Ordinatio Diaconi & Subdiaconi est Sacramentum. 334. 37
 Minores Ordines probabiliter affirmabis aut negabis esse Sacramentum. 335. 39
 §. 3. Eius materia & forma.
 Materia Ordinis qua sit. 327. 9
 Impositio manuum est de essentia materia Sacramenti Sacerdotij. 328. 11
 Tarius & probabilis est contactum materia esse necessarium ad essentiam Sacramenti. 329. 15
 Vide Auctarium ad 1. 2. V. Ordines sacri, Casum 3. & 4.
 Cur forma Ordinis exprimat verbum imperandi. 327. 7
 Cur in hac forma non explicetur effectus Sacramenti. 8
 Hac verba. Accipe Spiritum sanctum &c. sunt pars essentialis forma. 329. 12
 §. 4. Eius Effectus.
 In Sacramento Ordinis confertur gratia iustificans. 326. 3. & seqq.
 Diverfos effectus habent porrectio calicis, & impositio manuum. 328. 13
 In Ordine confertur Character. 329. 17. & seqq.
 Gratia propria ordinationi Episcopi. 333. 32
 Gratia propria ordinationi Diaconi & Subdiaconi. 334. 37.
 Probabile est per Minores Ordines conferri gratiam. 335. 39.
 §. 5. Conferens Ordines.
 Solus Episcopus confert omnes Ordines ex officio. 336. 46
 Etsi sit præcisus & hereticus. ibid.
 Sacerdos conferre potest Ordines Minores, etiam subdiaconatum ex commissione Papa. 332. 27 & 337. 46
 Abbas ex iure potest conferre Minores, & subdiaconatum ex privilegio Papa. ibid.
 Archidiaconus porrigens materiam, non censetur conferre Ordines. ibid.
 Promouens indignos, peccat. 336. 44
 §. 6. Suscipiens Ordines.
 Ordinari nequit qui non est baptizatus: nec Deus hic supplet defectum. 329. 17. & 18
 Suscipiens non sit conscius peccati mortalis. 336. 42
 Sicut qua ad eum Ordinem spectant, quem suscipit. 43
 Femina incapax est Ordinationis. 337. 47
 Pueri & carentes usu rationis sunt capaces Ordinationum. 48
 Ante usum rationis ordinatus non tenetur voto castitatis. ibid. Vti neque is qui iniusto metu ordinatus est. ibid.
 Que atas ad singulos Ordines sit requisita. 49
 §. 7. Pœnæ ex indebita Ordinatione.
 Quando & quis ex indebita ordinatione fiat irregularis. 293. 57. & seqq.
 Suspendus est qui ante aetatem, vel extra statuta tempora est ordinatus. 294. 49
 Item qui duos ordines simul suscipit. 50
 Item qui per saltum ordinatus est. 51
 Suscipiens Presbyteratum ante aetatem, & simul celebrans cum Episcopo, suspenditur: non autem fit irregularis. 52
 Idem verum est etsi Episcopus addat excommunicationem. ibid.
 Matri dicenti, te illegitimum, si credas & ordineris, peccas mortifere: & suspenderis ab usu Ordinis. 296. 64
 Secus si credas. ibid.
 Ordo quomodo irritet matrimonium. 374. 152
 Ordinatus fido titulo patrimonij. Vide Auctarium V. Ordines sacri, Casum. 6.
- Ordinatus à nō suo Ordinario. Vide ibid. Casum. 1. & 9
 Si ordinetur emergentem, sit irregularis. Vide ibid. Casum 7.
 Illegitimus accipiens tonsuram sine dispensatione, an peccet. Vide Auctarium. V. Illegitimus. Casum 4.
 Ostiarius.
 Ostiarij Ordo & officium 330. 21. & 22. Item 332. 31
 Verosimiliter non est Sacramentum 335. 40. Non tamen potest iterari. 41
 Panis.
 Panis non est à Verbo hypostaticè assumptus. 103. 30. & 105. 38.
 Materia panis in Eucharistia remanere non potest. 104. 30. & 106. 39.
 An & quomodo Eucharistia possit dici panis. 105. 36
 Non manet etiam in Eucharistia existentia panis. 106. 40
 Si substantia panis non converteretur in Corpus Christi, sed maneret, posset ibi dem ponī diuinitus Corpus Christi. 107. 42
 Panis in conversione Eucharistica non annihilatur. 44
 Papa.
 Papa potest viuis concedere Indulgentias per modum solutionis mere. 202. 20
 Papa potestatem habet concedendi Indulgentias plenarias. 300. 12
 Papa quomodo Indulgentias possit mereri. 301. 19
 Papa potest se subijcere Confessorio cui vult. 232. 13
 Papa potest vbique omnium audire confessiones per se, vel per statutos à se. 236. 36
 Expedit Ecclesie hanc potestatem à Papa concedi Religiosis. 237. 40
 Papa potestatem habet vniuersalem excommunicandi. 270. 13.
 Non potest dispensare ne vnquam constituaris. 229. 36.
 Potest tamen dispensare in tempore confessionis. 37
 Papa in voto solenni Religionis an possit dispensare. 374. 150.
 Papa non dispensat in linea recta consanguinitatis, sed in transfusa, excepto primo gradu. 378. 164
 Papa dispensat in matrimonio rato, non consummato. 363. 99.
 Item in omnibus matrimonij impedimentis iure humano introductis. 371. 133
 Vide Dispensatio. Et Irregularitas. §. 8.
 Parochus.
 Parochus semper tenetur audire subditum dum is vult rationabiliter confiteri. 235. 29
 Parochus ne neget petenti subdito facultatem alteri confitendi. 30
 Parochi seu proprij Sacerdotis ignorantia facit vt alium liceat adire. 31
 Non verò alij defectus. 236. 32
 Licebit tamen si petiteris veniam, & negata sit. 33
 Item si Confessor est complex peccati carnalis. 34
 Cur Parochus etiam iniuris, à Papa potestas concedatur Regularibus audiendi parochianorum confessiones. 239. 44.
 Parochus potest subdito facere potestatem promerendi Indulgentias alieni Episcopi. 300. 33
 Si Parochus matrimonio non assistat, est irritum. 386. 199.
 Parochus assistens matrimonio sit sacerdos. 387. 201
 Vide plura. ibid. & in Auctario, V. Matrimonium, à Casu 12. vsque ad 17.
 Patrinus.
 In Baptismo & Confirmatione.
 Cur Patrinus seu susceptor adhibeatur in Baptismo. 4. 11. Quod

Quod eius munus.	ibid.	• <i>sub Sacramento.</i>	197. 14
Arcentur munere susceptoris, Infideles; Nec hi contra-	ibid.	Peccati venialis octo remedia.	15
herent cognitionem spirituales.	ibid.	Hæc sacramen non operantur ex opere operato.	16
Arcentur etiam Monachi & Abbates: non Religiosi	ibid.	Veniale non potest remitti sine mortali secundum or-	
Mendicantes. Omnes tamen hi contraherent cogna-	ibid.	ditionem præsentem: potest tamen de potentia ab-	
tionem spirituales.	ibid.	• <i>soluta.</i>	199. 19
Arcentur Parentes ne propriam prolem suscipiant. Hi	ibid.	POENITENTIA UT EST VIRTUS.	
tamen possunt petere & reddere debitum.	ibid.	§. 1. Eius actus & habitus.	
Arcentur plures quam duo.	ibid.	Pœnitentia quid significet.	181. 1
An baptizandus offerri possit Ministro hæretico, &	ibid.	Pœnitentia est virtus, eiusque varia descriptio.	182.
qua instructio sufficiat, Vide Auctarium, V. Ba-		2. & 3.	
ptismus, Casum 1. & 3.		Pœnitentia habitus per se fertur in bonum. 5. & 6	
Confirmandus debet habere Patrum 79. 35. Est hæc	ibid.	Duos præcipue actus complectitur.	n. 4. & 183. 9
antiqua ceremonia.	ibid.	Pœnitentia frustra non est, nisi facta nequeant fieri	
An & quando teneatur erudire Confirmandus. 80. 35	ibid.	infecta.	182. 7
Patrum debet esse confirmatus.	ibid.	Pœnitentia utilitas.	183. 7
Patrum in baptismo & Confirmatione contrahit im-		Pœnitere & dolere quomodo differant.	8
pedimentum dirimens inter se & baptizandam ac		Perfecta pœnitentia nequit esse sine charitate. Imper-	
confirmatam, eiusque patrem & matrem: non au-		fecta ad eam disponit.	ibid.
tem inter alios.	379. 172	Quomodo pœnitentia sit virtus peculiaris.	183. 9
Peccator. Peccatum.		Est actus Charitatis.	11
Quatuor gradus gravitatis peccatorum.	138. 12	Est species Iustitiæ commutative.	184. 12. & 16
Gravitas peccati contra Eucharistiam.	ibid.	Et sic non videtur distingui à Religione.	185. 17
Quis censetur peccator publicus.	13	Quomodo Pœnitentia sit, & non sit virtus ab alijs distin-	
Quæ malitia sit in quovis peccato.	183. 11	cta.	184. 15
Peccatum habet rationem vinculi.	178. 21	Et an sit prior habitibus & actibus aliarum virtu-	
Peccati remissio Pœna, Reuiviscentia.		tum.	187. 29
Nulla in hac vita peccata sunt irremissibilia.	188. 1	Eius subiectum & Principium.	
Solvuntur obiectiones hæreticorum.	2 & seqq.	Ad veram pœnitentiam non est necessarius dolor partis	
Omnes viatores possunt agere pœnitentiã.	189. 6	sensitiva.	185. 19
Ad peccati remissionem non sufficit fides, sed requiri-		Pœnitentia ut virtus. est in voluntate irascibili & co-	
tur pœnitentia.	8	cupiscibili.	186. 19
Diutius tamen remitti potest sine omni pœnitentia.	190. 12.	Est etiam in parte sensitiva aliquis habitus pœniten-	
Conscio peccati mortalis necessaria est formalis pœni-		tia.	20
tentia ad remissionem.	14	Est in Christo, Deipara, & Angelis virtus pœniten-	
In non conscio sufficit virtualis.	191. 16	tia.	23
De potentia ordinaria unum mortale sine alio non re-		Primum pœnitentia principium est gratia Dei.	24
mittitur. Potest tamen remitti per potentiam absolu-		Qualiter timor servilis sit primum principium pœni-	
tam.	17	tentia.	187. 25
An ad remissionem mortalium, singula sint rememo-		Ordo motuum & actuum pœnitentia.	26
randa.	196. 8	Qualiter Pœnitentia procedat à charitate ut proximo	
Peccato remisso sapè in iustificatis manet obligatio		principio.	27
pœne.	192. 20	Motus ad veram pœnitentiam necessarij.	28
Etiam manent quedam reliquia.	193. 24	Eius Partes.	
Peccata remissa numquã reuiviscunt. 199. 2. & 201. 9		Partes Pœnitentia iuxta Lutherum. 205. 2.	Iuxta
Quodammodo tamen reuiviscunt ratione ingrati tudinis		Calvinum.	206. 3
200. 5. & 201. 10.		Tres sunt partes Pœnitentia.	206. 4
Possent etiam reuiviscere, si tantum conditione re-		Distinctio Pœnitentia ante & post baptismum.	7
mitterentur.	201. 9	Pœnitentia publica solemniter sex habebat conditiones.	
Pœnitenti merita reuiviscunt.	203. 4	ibid. 8.	
Opera mortua, non reuiviscunt ad meritum, 204. 15.		Publicè pœnitentiam duodecim sunt pœne.	207. 9.
Nec ad satisfactionem.	16	Effectus pœnitentia, Vide Peccati remissio.	
Peccati venialis remissio.		§. 2. Pœnitentia ut est Sacramentum.	
Non quovis opere meritorio remittitur veniale. 194. 2		Novatiani negant in Ecclesia Sacramentum seu remediũ	
Requiritur quadam pœnitentia: nec etiam in iusto suf-		lapis post baptismum.	174. 1
ficit quovis attritio.	4	Calumnista negant aliud Pœnitentia Sacramentũ, quam	
Sed contritio imperfecta.	195. 5	Baptismum memoriã repetitur.	ibid.
Convenientia & inconvenientia peccati mortalis &		De fide est Pœnitentiam esse Sacramentum. ibid. 2. &	
venialis, adeoque doloris quo verumque deletur.	6	quidem à baptismo distinctum.	175. 7
Deletur veniale in defunctis per formalem pœnitentiã		Vocatur baptismus Lacrymarum, & secunda post naufr-	
ex perfecta dilectione manans.	195. 7	gium tabula.	176. 7
Remissio venialis ut modo sit, postulat infusionem gra-		Vocatur etiam Manus impositio.	179. 25
tia, non tamen necessario.	196. 10	Institutum est hoc Sacramentum post resurrectione.	180.
Omnia venialia remittuntur per Sacramenta posita		28. Est iterabile.	181. 33.
aliquã de his displicentiã.	192. 12	§. 3. Eius Materia.	
Non omnia venialia remittuntur ei, cui datur gratia		Materia ex qua, circa quam, & in qua, huius Sacra-	
		menti.	177. 13

Actus penitentis vocatur à Concilijs quali materia. 175. 6
Cur hoc in Sacramento nõ sit aliqua materia externa corporalis, sicut in alijs Sacramentis. 177. 14
Actus penitentia fuit semper necessarius ad salutem: iam assumptus est in materiam huius Sacramentis. 180. 28.
 §. 4. Eius forma.
Hæc est sufficiens forma: Ego te absoluo à peccatis tuis. 177. 16
Ad substantiam forma sufficiunt hæc duo verba: Absoluo te. ibid.
Item sufficiunt verba æquivalentia. 17
Item, Absoluat te Christus. 18
Forma hæc non debet esse deprecatoria, sed ex auctoritate. ibid.
Inuocatio SS. Trinitatis non est de essentia huius forme. 178. 19
Neque dicendum est, Absoluo te auctoritate Patris. ibid.
Male additur, A confesiss & contritis. ibid.
Varij varium huius forme sensum exponunt. 20
Forma absolutionis non potest addi conditio de futuro. 179. 23
Sed de presenti vel præterito. ibid.
Vide Absolutio.
 §. 5. Eius necessitas & præceptum.
Lapsus post baptismum in mortale, est hoc Sacramentum necessarium saltem in voto. 180. 26
Quando & quale votum sufficiat. ibid.
Pœnitentia est secundum tabulam post naufragium. 27
Homo non debet usque ad finem actu conteri de peccatis. 181. 31
Consultitur tamen ut quis sapè doleat de peccatis, nisi quid obset. 32
Debet fieri compensatio iniuriæ Deo per peccatum irrogatæ. 184. 12
Utile est, sed non necesse, excitare expressam voluntatem compensandi & vindicandi iniuriam Dei. 185. 18.
 §. 6. Pœnitentia Sacramentalis.
Satisfactio non est pars essentialis pœnitentia. 25. 11
Pœnitentia in confessione sunt arbitraria. 264. 5
Idque ab initio Ecclesiæ. 6
Pro mortiferis peccatis pœnitentia necessario iniungenda. 265. 7
Non tamen pro venialibus. ibid.
Qualis iniungenda in articulo mortis. ibid.
Pœnitentia Confessionis est præ cæteris satisfactoria. 8
Pœnitentiam ab inferiore impostam Superior potest mutare. 265. 9
Item inferior ex iusta causa, sed auditâ prius confessione. ibid.
Pœnitentia medicinali non leuiter omittenda est ob indulgentias. 303. 27
Pœnitentia Sacramentalis expleta in mortali reuiscit per gratiam superuenientem. 263. 3. Non verò sponte assumpta. ibid.
Satisfactio penitentis per alium impleta, eum non liberat. 262. 28
Satisfactio in mortali expleta satisficit præcepto Confessoris. 263. 2
Opera aliàs præcepto vel voto debita iniungi possunt à Confessario. 264. 4. Dupliem tunc habent obligationem. ibid. Vide Satisfactio.
Recusans acceptare rationabilem pœnitentiam, aut ante absolutionem carens animo eam implendi, non potest absolui. 242. 10

Polygamia.

Triplex est Polygamia. 340. 12
Licitæ est illa qua vir vnus plures habet vxores successiue. ibid.
Polygamia plurium virorum simul numquam permessa. 14
Polygamia plurium vxorum simul, est contra ius naturæ secundarium. 341. 15
Est etiam contra ius diuinum scriptum. 341. 16
Nec illa permitti potest vlla lege humana. 342. 18
Polygamia olim Patriarchis permessa à Deo. 342. 20
Nec solu iudeis, sed etiam gentilibus post dilunium dispensatio concessa. 342. 21
Reuocata est per Christum. 343. 23

Pollutio.

Pollutus an & quando peccet communicando. 139. 15
Quid noctu polluto agendum vt sequenti die communicet. 16
Nocturna pollutio quando sub mortali cauenda. 17
Pollutio, & cogitatio turpis cum periculo pollutionis in Ecclesiæ, addit nouam malitiam. 251. 40

Presbyter. Presbytera.

Nomen Presbyteri & Episcopi aliquando pro eodem sumitur. 331. 24. *Officium Presbyteri.* 332. 27
Presbyteratus non conuenit in Episcopatu, sicut Diaconatus conuenit in Presbyteratu. 333. 33
Presbyter iure diuino minor est Episcopo potestate Ordinis. 34. Et Iurisdictione. 35
Presbyter est dimidiatus Episcopus. 334. 34
Presbytericidium est impedimentum impediens. 388. 205
Vide Sacerdos Sacramentum §. 4. & 5.
Presbytera vocatur vxor Presbyteri ducta ante sacrum ordinem. 337. 47
Item vidua senior. ibid.

PURGATORIUM.

§. 1. An & vbi sit.

Dari post hanc vitam Purgatorium, ostenditur contra hereticos. 310. 31. & seqq.
Patrum de hac re testimonia. 311. 3
Obiectiones hereticorum soluuntur. 10
Caluinus negat omnem locum subterraneum animarum. 11. Etus infernus. ibid.
Quatuor loca subterranea animarum post hanc vitam. 312. 12.
Purgatorij locum est sub terra. 16
Creatura sub terra & in inferno Dei laudantes, vel genuflectentes, sunt anima purgatorij. ibid.
Anima subinde alibi quam sub terra purgantur. 314. 22

§. 2. Purgatorij pœna.

Est ibi pœna sensus & damni. 312. 17
Est pœna ignis corporei. 18
Quomodo is agat in spiritum. 313. 19
Pœna damni ibi est grauissima appetitiue. 20
Non tamen acerbitate. ibid.
Pœna ignis est acerbissima. 21
Nõ tamẽ pœnâ ignis omnes anima ibi cruciantur. 313. 22
Fortè torquentur à demonibus. 314. 23
Pœna ibi non extenditur vltra diem iudicij: probabile tamen extendi in amorum centurias. 24
Pœna purgatorij subsunt iurisdictioni Ecclesiæ. 302. 3
 §. 3. Purgandarum animarum conditio.
Afide Deum laudant. 314. 25
Nec merentur, nec demerentur. 16
Anima ista sunt certa de salute. 316. 28
Quando & quomodo inducentur. 29
Credibile est ab ijs in instanti mortis Christum videri. 316. 31

Index Rerum precipuarum.

Item purganda deduci ab Angelis.	32	in reſeruata. ſed tamen reſe.	423
E purgatorio anima ſubinde egrediuntur, non e celo.	33.	249. 33. Sed id merè ex tacto conſeſſus es dicere.	
& ſeqq. Ille tamen confirmata ſunt in gratia.	34	250. 34.	
§. 4. Suffragia pro defunctis.		Reſeruatio tollitur ſi vi Iubilæi conſeſſus es.	
Tria genera Suffragiorum.	317. 36	Item ſi Superiori reſeruata conſeſſus es, licet conſeſſio eſt inualida.	ibid.
Reſtitutio rei iniqua non eſt quartum genus ſuffragiorum pro defunctis.	ibid.	Casus reſeruatus vel cenſura reſeruata non impedit fructum Sacramenti, dum penitens bona fide & debita diſpoſitione conſitetur.	243. 8. in ſine.
Suffragia defunctis prodeſſe, eſt de fide.	37. Sed ſolu defunctis in Charitate.	38	
Sancti in celo orant pro defunctis.	318. 39	Vide Abſolutio à reſeruatis.	
Per ſacrificium Miſſæ immediatè remittitur illi reatus pœna 165. 42 & 66. 49. idque per modum impenetrationis & ex opere operatio.	50	Reſtitutio.	
Raptor.		Reſtitutio non eſt quartum genus ſuffragij pro defunctis.	317. 36.
Raptor eſt inhabilis ad contrahendum.	382. 185	Reuiuſcentia.	
Item eſt infamus. Excommunicatus cum auxiliantibus. Teneur ad dotem.	ibid.	Reuiuſcit Baptiſmus.	64. 15
Raptor aliena ſponſa contrahit impedimentum dirimens, vt cum nulla poſſit contrahere.	388. 205	Remittit omnem culpam & pœnam temporalem debitam peccatis ante eius ſuſceptionem commiſſis.	17
Rat habitio.		Non tamen remittit veniale cui actu aſſicris.	65. 17
Non ſufficit ratiſ habitio futura proprii ſacerdotis vt ſubditus poſſit alteri conſpici. ſufficit præſens ſigno expreſſa.	235. 27. & 28	In reuiuſcentia baptiſmi datur ea gratia, qua daretur infantibus.	18
Reliquia.		Contritio, per quam baptiſmus reuiuſcit, non auget eius effectum.	ibid.
Reliquie non ſunt neceſſarie ad conſecrationem Alarum.	173. 86	Baptiſmus, ſi in ipſa ſuſceptione mortale commiſſum ſit, non reuiuſcit niſi per contritionem, vel attritionem eſt Sacramento.	19
Quidnominè Reliquiarum intelligatur, aliaque plura, Vide in Indice de Incarnatione V. Reliquia.		In reuiuſcentia baptiſmus & penitentia ſimul conferunt gratiam.	66. 20
Replicatio & Reproductio.		Si in ſuſceptione baptiſmi ſit tantum commiſſum veniale, nec poſt aliud mortale, ſufficit attritio ad reuiuſcentiam.	21
Non implicat idem corpus eſſe in diuerſis locis.	101. 25	Reuiuſcentia conuenit Sacramentis in penitentibus charactere: Item matrimonio: Extrema vnctione: Penitentia & Euchariftia probabiliter.	22
Quomodo per Deum vna res eſſe poſſit in diuerſis locis diſcoimus, ibid. Probatur id ſimilibus & exemplis.	ibid. & ſeqq.	Per Penitentiam merita omnia reuiuſcunt.	203. 4. & gratia omnis redatur.
Quomodo poſſit Deus vnam rem ponere in diuerſis locis.	1. 27.	Opera mortua non reuiuſcunt ad ſatiſfactionem.	205. 16
Idem poteſt ſibi eſſe dextrum & ſiniſtrum, mouere & quieſcere.	103. 28	Sunt tamen vtilia ad alios fines.	17
Replicatus non poteſt naturaliter ſe penetrare.	29	Satiſſactio Sacramentalis expleta in mortali reuiuſcit per gratiam ſuperuenientem.	263. 3. Non verò ſponte aſſumpta.
Idem homo poteſt hic viuere, & alibi mori.	ibid.	Non reuiuſcunt Indulgentia.	307. 45
Accidit in corpore replicato non neceſſario replicantur.	ibid.	Sacerdotium. Sacerdos.	
Actio non ponitur Corpus Chriſti in Euchariftia, eſt productua.	109. 49	Ordinatio Sacerdotij eſt verum noua legu Sacramentum.	326. 3
Implicet cum ibi ponitur per actionem adductiuam.	50.	De eſſentia huius Sacramenti eſt impoſitio manuum.	328
51 & 52.		II. Item hac verba, Accipe Spiritum ſanctum.	12
Reproductio quomodo diſtinguatur à creatione.	110. 54	Integra Sacerdotis poteſtas conſtat à duabus poteſtatibus conſecrandi & abſoluendi.	13 & 14
Motus calis Corpora Chriſti in Euchariftia, non ſit in illo: eſt in celo.	119. 34	Officia Sacerdoti propria.	332. 27
Motus iterationis, vel termini earum, ex natura rei non replentur.	35	Sacerdos eſt dimidiatus Episcopu.	334. 34
Actus tales non neceſſario replicantur replicato ſubiecto.	1237.	Sacerdos ſacrificat vt ſuſtinens perſonam Chriſti.	168.
Repudium.		55. & 56. & vt perſona publica.	165. 44. Eius ſanctitas iurat ad fructum ſacrificij.
Lex reſſij.	361. 88	Sacerdos viuic in æternum eſt Chriſtus.	157. 22
Repudiu olim ſoluebat matrimonium conſummatum.	3638.	Vide Sacrificium §. 2. & §. 7.	
Repudiu an Gentilibus iuxta ac Iudæis fuerit licitum.	3610.	An & quando Sacerdos poſſit celebrare non ieiunus.	140. 19.
Iam neſ licet. 92. Vide Matrimonij ſolutio §. 55.		Casus quibus licet Sacerdoti non ieiunio Euchariftiam ſumere.	20
Cauſa nãq. 91.		Sacerdos iure diuino & Eccleſiaſtico debet ſumere vtraque ſpeciem.	146. 48
Reſeruatio caſuum.		Sacerdos ex commiſſione Papa poteſt conferre honores ordines, etiam Subdiaconat um.	332. 27. & 37. 45.
Peccata adam reſeruari poſſe, eſt de fide.	248. 25	Poteſt etiam Confirmationem conferre.	80. 38
Reſeruatis vtilitas.	ibid.	Non tamen ex eadem poteſt chriſma conſecrari.	76. 15
Purè melius nequeunt reſeruari.	26	Sacerdos religioſus non peccat duplici peccato contra votu	251. 59
Nulla in culpa reſeruatut Papa. 27. Reſeruantur aliis que ſe culpa Episcopis.	ibid.	Casus alij.	Sacerdos
Reſeruatut manet ſi conſeſſus eſt habenti iuriſdictione			

Sacerdos est index necessarius, non voluntarius seu sua voluntate constitutus. 220. 5. Vide Confessarius.

SACRAMENTUM.

§. 1. Sacramenti significatio.

Quid apud profanos & Ecclesiasticos ferè significet.

1. 2. Strictè sumptum quid significet. 2. 3

Sacramentum potius est in genere signi, quam causa. 4

Non omne signum rei sacra est Sacramentum. 6

Sacramentum (maximè nouæ legis) est signum multarum rerum. 7

Omne Sacramentum est res sensibilis. 8

Ineptè hæretici ea vocant sigilla. 9. &c.

Discrimen Sacramentorum nouæ & veteris legis. 3. 13

Sacramenti ratio nouis & veteribus analoga & vniuoca est. 5. 16

Sacramentum an & quomodo sit aliquid reale. 5. 16

Non est ens rationis. ibid.

Sacramentum cur dicatur signum practicum. 5. 15

Singula Sacramenta propriam habent excellentiam. 31. 10.

Sacramentum potest pendere ex conditione futura. 357. 73.

§. 2. Institutio Sacramenti.

Omnia Sacramenta noua legis immediatè à Christo sunt instituta. 21. 2

Instituit ea Christus què homo potestate excellentia. ibid.

Potuit eam potestatem hominibus communicare; sed non decessit. 22. 5

Ecclesia non potest instituire Sacramenta. 5. 15

Sancti potuerunt Indulgentias mereri, non tamen Sacramenta.

§. 3. Essentia Sacramenti.

Sacramenti in genere descriptio. 4. 13

Debet esse sensibile. ibid. Sui usu sanctificare. 14. Sanctitatem significare. 15

Definitio Sacramenti veteris & nouæ legis. 5. 16

Quanam ad essentiam Sacramenti requirantur. 6. 19

§. 4. Materia & Forma.

Cur tam in veteri quàm in noua lege decessit in Sacramenti res determinatas esse. 6. 17

Consentaneum etiam est ut rebus sensibilibus inungatur res tamquam forma. 18

Omnia rebus & verbis consciuntur. 19

Sacramenta requirunt determinata verba. 7. 20

Caluinus malè requirit verbum concionatorium. 21

In Sacramenti nouæ legis tantum requiruntur verba inuocatoria. ibid.

Augustinus agnoscit verbum Rituale seu inuocatorium. 8. 22.

Res & verba habent se instar materia & forma. 23

Forma Sacramentorum alia externa, alia interna. ib.

Sacramentum omne, excepta Eucharistia, intrinsecè includit rem & verba. 24

Nihil licet addere, vel adimere verbis Sacramentorum. 5. 25

Quot modis fiat mutatio in formis, & quæ sit valida & licita. 26

Mutatio forma vel materia si fiat de industria vel crassa ignorantia, & tanta sit ut irritum vel ambiguum reddat Sacramentum, est mortalis. 10. 29

Si verò illa mutatio fiat ex parua negligentia, est tantum venialis. ibid.

Si mutatio non irritet Sacramentum nec reddat ambiguum, non est mortalis, etsi fiat ex crassa ignorantia, modo non ad sit contemptus. 11. 29

§. 5. Numerus Sacramentorum.

Discrepantia hæreticorum circa numerum Sacramentorum. 29. 1

Septem sunt Sacramenta noua legis. 30. 2

Duplex ratio conuenientia huius numeri. 5

Satisfit argumentis hæreticorum. 6

Inter omnia dignissimum est Eucharistia. 31. 9

Singula propriam habent excellentiam. 16

§. 6. Sacramentorum necessitas.

Sacramenta sunt valde vtilia ad hominum salutem. 11. 1

In statu innocentia Sacramenta non fuerunt hominibus necessaria, nec in eo vlla fuissent gratiam conferentia. 3

In statu tamen innocentia fuissent certa caremonia. 12. 3.

Post peccatum sunt necessaria. 12. 4

Post Christum debebant esse aliqua Sacramenta distincta à Sacramentis veteris legis. ibid.

Quanam Sacramenta sint necessaria ad salutem. 31. 12

§. 7. Efficientia Sacramentorum.

Sacramenta noua legis non sunt causa primaria gratia, nec efficiens, nec meritoria. 12. 2

Omnia tamen conferunt gratiam ex opere operati, & per se ibid. Quid sit conferre gratiam ex opere operato. ibid.

Aliqua Sacramenta conferunt in adultis primam gratiam. 14. 5. Per accidens aliquando conferunt omnia primam gratiam. 6

Gratia confertur in primo instanti completionis Sacramenti. 8

Sacramenta non producant habitus gratiarum distinctos à gratia habituali & virtutibus. 9

Quid addat gratia Sacramentalis supra habitus gratia, & virtutum. 1. 10

Quando & quomodo dentur specialia auxilia per Sacramenta. 11

Sacramenta noua legis continent gratiam tantum signa & causa gratia. 16. 12. Dicuntur vasa gratia. ibid.

Sacramenta physice non producant gratiam per obedientiam. 14

Nec ipsa sunt vis intrinseca effectrix gratia. 13

Causant gratiam moraliter per meritum Christi; physice per virtutem diuinam assistentem. 17. 15. Rec tamen dicuntur verè & proprie gratiam causare. ib.

Deus dicitur nos saluare per Sacramenta. ibid

Sacramenta noua legis habent virtutem ex fessione Christi. 8. 17

Vide Gratia.

§. 8. Dispositio ad Sacramenta.

Sacramenta ad maiorem conferunt gratiam copere operato, quo melior est dispositio susipientis. 6. 1. 8

Quæ censetur melior dispositio. 6. 2. 8

Peccatum veniale non impedit effectum Sacramenti. 10

An quando finis susceptionis baptismi est veniale, quando non accipias gratiam? ibid.

Eadem requiritur dispositio ad Characterem iuxta ad Sacramentum. id. 11

Ut peccator adultus per Sacramenta recipiat gratiam iustificantem, requiritur fides, spes, & poenitentia. Hac tamen non requiritur in adulto qui in peccato uit mortaliter. 13. 2

Actus supernatur alis sufficit cum Sacramento ad iustificationem. Dolor autem humanus, etsi in fide, non sufficit. 13

Non requiritur ut putet te esse conuictum. 6. 4. 12. Actus sufficit ad remissionem omnium venialium qd culpa & poenam. 14. 1. Mi-

Index Rerum precipuarum.

<p>§. 9. Minister Sacramentorum.</p> <p>Minister per modum instrumenti operatur effectum Sacramenti. 21. 1</p> <p>Minister nos verè Deo reconciliat, & peccata remittit. ib. 21. 1</p> <p>Non autem eius Character. ibid.</p> <p>Minister male vita valide confert Sacramenta. 22. 6</p> <p>Conueniens est vt Minister Sacramenti sit sanctus. 23. 8</p> <p>Administrans in mortali peccat mortaliter. 9.</p> <p style="padding-left: 20px;">& 336. 45.</p> <p>Sacerdotes veteris testamenti non peccabant mortaliter sacrificantes in peccato mortali. 24. 10</p> <p>Peccator administrans Baptismum in extrema necessitate sine solemnitate, non peccat mortaliter. 11</p> <p>Imò probabile est ne venialiter quidem peccare. ibid.</p> <p>Administrans cetera Sacramenta, & etiam baptizantes solemniter, licet in necessitate, peccant mortaliter. 12</p> <p>Contrahentes matrimonium in mortali, peccant mortaliter, quatenus sunt suscipientes Sacramentum. ibid.</p> <p>Pepe licet à peccatore suscipere Sacramentum, & etiam petere inducendo non paratum. 13</p> <p>Non licet autem, si ab alio petere possis, siue sit tuus Parochus, siue non. 25. 14</p> <p>Temo potest à nominatim excommunicatis non toleratis accipere vlla Sacramenta, præter baptismum & penitentiam in extrema necessitate. 25. 15</p> <p>Excommunicato tolerato si sit tuus Parochus potes Sacramenta petere, non tantum in graui necessitate, sed ob magnam etiam vtilitatem spiritualem. 16</p> <p>non sit tuus Parochus, nisi in extrema necessitate non potes petere, licet actu Sacramenta administret. ibid.</p> <p>diuinam dispensationem Angeli possunt Sacramenta administrare, non tamen diaboli. 26. 17</p> <p>ma separata non potest administrare Sacramenta. ib.</p> <p>les Ministri non est de necessitate Sacramenti. 29. 24</p> <p>§. 10. Intentio Ministri.</p> <p>alis debeat esse intentio Ministri necessaria ad Sacramentum. 10. 27</p> <p>Minister aliud intèdat significare verbis forma, quam Ecclesia significet, nihil efficit. ibid.</p> <p>ad veram formam addat aliquid falsi, nihil efficit. 28</p> <p>sed veram formam addat aliquid non necessarium, efficit Sacramentum. ibid.</p> <p>Intentio Ministri Sacramentorum.</p> <p style="padding-left: 20px;">Sacramentalia.</p> <p>Sument. alia cur non sint Sacramenta. 5. 15. & 71. 10</p> <p>non valeant ad iustificandum, valent tamen ad spirituales effectus. 71. 7</p> <p>Int peccata venialia. 197. 15</p> <p>Mediante motu penitentia. 198. 17</p> <p>Sumentalia non improbabiler habent vim ex opere operato. 71. 10. Probabilior tamen est pars negans. 18. 17.</p> <p style="text-align: center;">SACRIFICIUM.</p> <p>§. 1. Sacrificium in genere.</p> <p>Sacrum quid sit secundum nostros hæreticos. 151. 3</p> <p>Opus bonum non est Sacrificium proprie dictum. 4</p> <p>Samen latè sumitur pro omni opere bono. 5</p> <p>Sacrificium requiritur Sacerdos & altare. ibid.</p> <p>Sacrum est præstantissimus Dei cultus externus. ibid.</p> <p>Esmonium diuini principatus, & nostra seruitutis. 7.</p> <p>Non omnis externa oblatio ad honorem Dei est proprie Sacrificium. 6</p> <p>Verificare in lingua sacris significat occidere. ib.</p> <p>Deo Sacrificij, eiusque explicatio. 7</p> <p>Indiviso Sacrificij: ratione materia: forma: & us. 153. 8</p> <p>Imatura cuilibet fuit licitum sacrificare. 7</p>	<p>Non licet iam offerre agnum vel quicquam in sacrificium. 154. 11</p> <p>Vnicum est in Ecclesia sacrificium. ibid.</p> <p>Et alterius instituendi potestatem Christus suscipit. 2</p> <p style="text-align: center;">§. 2. Sacrificium Missæ.</p> <p>Eucharistia non solum est Sacramentum, sed etiam sacrificium. 151. 2</p> <p>In Eucharistia consecratione Christus duobus modis immolatur. ibid. 1. & 153. 24</p> <p>Eucharistia offertur vt verum & proprie dictum sacrificium. 154. 13</p> <p>Varia figura Eucharistia vt est sacrificium. ibid. & seqq.</p> <p>Testimonia veteris testamenti pro Eucharistia sacrificio. 156. 17. Item testimonia noui testamenti. 18</p> <p>Item quinque rationes. 157. 20</p> <p>Soluuntur argumenta hæreticorum. 21</p> <p style="text-align: center;">§. 3. Eius Essentia.</p> <p>In quibus actionibus Missæ consistat hoc sacrificium. 158. 25.</p> <p>Oblatio panis & vini circa Offeritorium, non est de ratione sacrificij. 26. Nec oblatio verbalis post consecrationem. 27. Nec fractio vel mixtio. ibid. Nec distributio facta populo, nec ipsa sumptio. 159. 29</p> <p>Sed consecratio, vel sola vel maxime pertinet ad rationem huius sacrificij. 30</p> <p>Per consecrationem constituitur Corpus & Sanguis Christi seorsim ex vi verborum tanquam partes hostie materialis. 160. 32</p> <p>Differentia inter sacrificium Eucharistia, & reliqua sacrificia. 160. 31</p> <p>Differt ratio sacrificij & Sacramenti. 32</p> <p>Sumptio Sacerdotis etiam pertinet ad rationem sacrificij. 33</p> <p>Ad essentialiam rationem sacrificij, prout est de iure natura, requiritur mutatio. 161</p> <p>Formalis ratio cuiuscumque sacrificij non est relatio ad Deum. ibid.</p> <p>Formalis ratio sacrificij Missæ non est presentatio hostie facta Deo in recognitionem summi dominij. 162</p> <p>Nec per verba Offerimus essentialiter fit sacrificium. ibid.</p> <p style="text-align: center;">§. 4. Quibus modis, & quos fructus Sacrificium hoc conferat.</p> <p>Sacrificium Missæ confert summi effectum per modum meriti. 162. 34</p> <p>Item per modum satisfactionis. 35</p> <p>Item per modum impetrationis. 36</p> <p>Item ex opere operato. 163. 37</p> <p>Quid sit conferre ex opere operato. ibid.</p> <p>Per modum impetrationis confert hoc sacrificium auxiliu præueniens, sufficiens, & efficax. 38</p> <p>Hi fructus dantur, etsi Sacerdos sit in malo statu. ibid.</p> <p>Sacerdotis tamen sanctitas iuuat ad hunc effectum impetrandum. 39</p> <p>Differentia inter modum quo sacrificium confert fructum per modum impetrationis, & eum quo ex opere operato. 164. 39.</p> <p>Ex opere operato confert remissionem pena temporalis & auxiliu gratia præueniens. 41.</p> <p>Non confert immediatè primam gratiam. 41. Non eius augmentum. 165. 42. Ratio ob qua Sacramenta quædam primam gratiam conferant, & non sacrificium. 165. 41</p> <p>Non remittit immediatè culpam venialem, sed reatum pena. 42</p> <p style="text-align: center;">§. 5. Quibus</p>
--	--

§. 5. *Quis conferat Sacrificium suos fructus.*
Summ fructum Sacerdoti, ut est persona publica.
 165. 44. *Hunc fructum alteri potest applicare. ib.*
Eidem confert fructum ut est persona privata. ibid.
Hunc alteri applicare non potest. 166. 44
Ministrantibus, assistentibus & procurantibus Sacrificium, suus etiam est fructus. 45
Singulis Ecclesie membris non prodest ex opere operato, nec per modum impetrationis. 46. *Datur tamen aliquid commune quod ad omnes aliquo modo pertinet.* *ibid. in fine.*

Pro quibus possit offerri.
Prodest beatis & in Purgatorio existentibus, non autem damnatis. 47. & seqq.
Idque ex opere operato & per modum impetrationis. 167. 50
Prodest fidelibus vivis pro quibus offertur. 167. 51
Quomodo proficit Catechumenis. ibid. Quomodo hereticis, schismaticis & excommunicatis. 52. *Quomodo liceat pro illis sacrificium offerre. ibid. Valide offertur, sed illicitè pro excommunicato denunciato.* 268. 5
Potest offerri pro Infidelibus. 167. 53
Tantum prodest ex opere operato illis, quibus Sacerdos applicat. 54. *Nec potest per Superiorem ipso invito fructus hic alteri applicari.* *ibid.*
Sacerdos nulli tenetur hunc fructum applicare, ne quidem Ecclesie. 168. 54. *quem si nulli applicet, censetur sibi applicare.* *ibid.*

§. 6. *Dignitas huius Sacrificij.*
Secundum se est infinita dignitatis. 168. 55
Christus hic est principalis offerens: idque ex tribus titulis. 56. *Concurrit actu ad omnia sacrificia.* 169. 56
Hoc Sacrificium nullum effectum infinitum impetrat. 57
Oblatum pro multis, non tantum prodest singulis, quantum vni. 58. *Hinc pro vno sacrificio, ne accipias duo stipendia.* 59
Inæqualiter dispositis confert suum effectum non inæqualiter, sed iuxta applicationem Sacerdotis. 60
Oblatum pro multis simul offerentibus, tantum prodest singulis, quantum vni soli. 170. 61. *Et sic eius fructus est extensivè infinitus.* *ibid.*
Sacrificium Missæ omnia sacrificia eminenter continet. 62

§. 7. *De requisitis ad Sacrificium Missæ.*
Ex parte Sacerdotis.
Sacerdos debet esse in gratia. 170. 63
Sit liber à censuris, nisi scandalum vel infamia oriretur ex omissione Sacri. *ibid.*
Debet esse ieiunus. Potest tamen non ieiunus inchoatum sacrificium perficere. 64
Quid agat si in Altari deficiat. 65

Ex parte Ministris.
Vnus Minister sufficit. Femina tamen ministrare non potest. 170. 66
An, & quando liceat celebrare sine Ministro. 171. 67
Ex parte Materie.
Quid fieri debeat si aqua vino mixta non fuerit. 68
Quid fieri, si calice sum pro sentiat tantum fuisse aquam. 69
Quid faciendum si venenum, vel aliqua bestia in calicem ceciderit? 70

Ex parte Temporis.
Sacerdos aliquando tenetur ex præcepto celebrare. 171.
Licet quousque celebrare, excepto Veneris sancto. 72
Vno die nemo potest secundo celebrare. Nisi sit gravis necessitas. 73
Non quousque tempore debet celebrare. 172. 74
Celebrare non lecto missæ, non est mortale. 76

Locus debet esse sacer. Episcopus tamen ex causa potest dispensare. 72. 77
Quibus de causis liceat extra loca sacra celebrare. 78
Quibus rebus locus sacer violetur. 79
Violatio debet esse publica. 173. 85
Celebrans in loco violato quomodo peccet. *ibid.*
Altare lapideum debet esse consecratum. 86
Eius consecratio quomodo pereat. *ibid.*
Reliquia non sunt necessaria ad rationem consecrationis. *ibid.*

Ex parte Vestium & Vasorum sacrorum. Precum & Cæremoniarum.
Sacerdos non potest celebrare sine vestibus, nisi in vno extremo casu. 173. 87
Potest sine stola vel manipulo ob granem necessitate. *ib.*
Omnes hæ vestes debent esse benedictæ: & benedictio quomodo pereat. *ibid.*
Altare debet sterni saltem duabus mappis. 88
Preces & cæremonia sint ex Missali Romano. 89
Quale peccatum mutare aliquid in cæremoniis. 90
Vide Aucarium. V. Horæ Canonice. Casum. 2
 3. & 4.

Sanguis.
Baptismus Sanguinis. Vide Martyrium.
Aqua mutatur immediatè in Sanguinè Christi. 92. 2
Deus potest in Calice ponere Sanguinem sine corpore. 113. 3
Manichæi semper abstinebant à sumptione Sanguinis Christi. 144. 3
Sanguis emanans ex hostia, non est Sanguis Christi propria specie. 123. 5
Sanguis Testamenti veteris apud Moysen erat signum Eucharistia. 155. 1
Liquores tantum speciebus, non sanguini misceri possunt. 126.
Si liquor vincatur à speciebus, non vertetur in Sanguinem Christi. *ibi*
Si Sanguis misceatur vinum, non desinet ibi esse Sanguis Christi, etsi mixtio fiat per totum. 127.
Neque etiam desinet Sanguis in una gutta consecrata immixta in vas non consecratum.
Iniuriosa Sanguinis effusio violat locum sacrum. 178.
 80. *Non tamè sufficit sanguis ex pugna puerorum.*
Perpetuus fluxus sanguinis non excusat uxorem a reditione debiti. 367. 117. *excusat fluxus menstruus.* *ib*

Satisfactio. Satisfacere.
Satisfactionis duplex acceptio, pro culpa scilicet, pena. 256
Satisfaciendum penam temporali post remissionem culpam mortalem.
Quid satisfactio, & quotuplex. 25
Satisfacere possumus condignè pro veniali. 258
Possumus satisfacere pro reatu pena temporalis ex cato remanente. 259
Negant id nostri heretici. *ibi*
Iustus etiam condignè.
Neque hinc nostra satisfactio Christo iniuriosa. 260
Satisfacere potest alius pro alio. 261
Non tamen de condigno, sed de congruo.
Satisfactio quam alius pro alio suscipit, non est Satisfactio mentalis. 262
Satisfactio penitentis per alium impleta, non cum rat. *ibi*
Satisfactio quousque opere penali pro quousque peccato. 263
Satisfactio in mortali expleta non satisfacit debitorum. 263. 2. *Satisfacit præcepto Confessoris.* *Satis*

Index Rerum præcipuarum:

Satisfactio per opera pœnal		427
Fit etiam satisfaciendo, m̄	263. 1	Suspensio generatim.
& eam impetrando.	na condonationem,	Suspensio generatim ab Ordine. 6. Si hic concionetur, non
Satisfactoria sunt opera eri	2	fit irregularis. ib. Neque si obeat Minores Ordines. ib.
voto.	ex præcepto, vel	Suspensio à certo Ordine. 7. Suspensio ab exercitio ordi-
Satisfactoria per se sunt flag	264. 3	nis inferioris, censetur etiam suspensio ab exercitio Or-
Dei providentia.	na ex particulari	dinis superioris. 7. Non contra. ibid.
Sed immissa communi provide	265. 11	Suspensio à collatione Ordinum. 8. Et à collatione cer-
rentur.	nisi ad id acce-	ti Ordinis. ibid.
Satisfactoriorum operum tria ge	266. 12	Suspensio à Iurisdictione, & ab officio generatim. 8
Vide Pœnitentia, §. 6.	13	Suspensio à beneficio. 9. Prohibentur hic fructus, non
Sepultura.		quodiam distributiones. ibid.
Sepultura excommunicati nomina		Suspensio ab administratione temporali & spirituali.
foris Clerici, violat locum sacrum, foris percus-		280. 10.
rum excommunicatorum non videt. Cetero-	ibid.	Suspensio à collatione Sacramentorum. ibid.
Item sepultura Iudei, pagani, Turca, s non dum		Suspensio ab ingressu Ecclesia. ibid.
baptizati eum violat.		Suspenditur qui ante etatem & extra statuta tempora
Sigillum.	83	Ordines suscipit, 294. 49. Item qui duos simul Ordines
De sigillo confessionis, Vide Confessati		suscepit, 50. Item qui per saltum ordinatur. 51
§. 1. SPONSALIA		§. 2. Sponsio Sponsionis.
Vnde dicta, & quid sint.		Quid sit Sponsionem ipsam seu censuram aliquam sus-
Quo etas requiratur ad ineunda sponsalia.	42	pendi. 280. 11
hic nō supplet etate, vt malitia in matrimon-		Appellatio præcedens sententiam suspensionis, hanc ipsam
Requiritur præterea liber consensus cōtrahent-	44	suspendit. ibid. Non tamen semper. ibid.
sus signis, & habilitas personarum.	pres-	Appellatio subsequens subinde suspendit, subinde non. 12
Sponsalia contracta per Procuratorem, sunt valida	45	Auctoritas Iudicis suspendit censuram suspensionis. 13. In-
si dominus renocet consensum, & ille nescit.		terim appellare potes. ibid.
Quid si sciat?		§. 3. Absolutio à Suspensione.
Sponsalia clandestina sunt valida.		Quaedam suspensiones desinunt per se. 280. 14
Sponsalium contractus obligat sub mortali ad		Nemo præter Papam absoluat suspensum à Iure ad certum
tionem. 352. 47. Non obligat ad penam, it		tempus. 15
arrhas perdendas si tradiderit: cōtra, si nō tradid-		Suspensum à Iure simpliciter, absoluat Episcopus. 281. 16
desia potest cogere vt sponsalia implentur.		Excipe Casum. ibid.
Sponsalia transeunt in matrimonium per verba		Suspensum ab homine, absoluat ipse suspendens, vel succes-
sciti, copulam, cenatum ad copulam, oscula & s		sor, vel superior. 17. Forma absoluendi à suspensio-
& per traditionem in domum. 354. 57. & s		ne. ibid.
Non tamen per traditionem annulli.		Stipendium.
Sponsalia facta metu graui, irrita sunt, nisi sint iur-		Pro vna Missa tantum licet petere vnu stipendiu. 169. 59
§. 81.		Suffragium pro defunctis.
§. 2. Sponsalium dissolutio.		De fide est suffragia viuorum defuncti prodesse 317. 37.
inter viri & que consensu.	352.	Non tamen damnatis, nec beatis: sed solum defunctis in
gressu Religionis. 50. Nec est expectanda professio. ib.		charitate. 38
Inter viri & que consensu. ib.		in calis orant pro defunctis. 318. 39
Inter viri & que consensu. ib.		Purgatorium §. 4.
Inter viri & que consensu. ib.		Testamentum.
Inter viri & que consensu. ib.		Testamentum dupliciter accipitur. 99. 18
Inter viri & que consensu. ib.		Testamenti veteris, erat figura sanguinis testa-
Inter viri & que consensu. ib.		menti noui. 155. 19
Inter viri & que consensu. ib.		in cena, non in cruce fecit testamentum. ibid.
Inter viri & que consensu. ib.		Testamentum & Sacramentum & Sacri-
Inter viri & que consensu. ib.		mentum est. 158. 23
Inter viri & que consensu. ib.		SS. Trinitas.
Inter viri & que consensu. ib.		Scias est per concomitantiam in Eucharistia.
Inter viri & que consensu. ib.		Transsubstantiatio.
Inter viri & que consensu. ib.		Transsubstantiatio. Vide Eucharistia, §. 7. Repli-
Inter viri & que consensu. ib.		ca. Conuersio vnus rei in aliam.
Inter viri & que consensu. ib.		Verbum diuinum.
Inter viri & que consensu. ib.		Verbum diuinum tantum per concomitantiam
Inter viri & que consensu. ib.		in Eucharistia. 114. 8
Inter viri & que consensu. ib.		Voluntas bene viuendi.
Inter viri & que consensu. ib.		Voluntas à varijs virtutibus. 184. 14
Inter viri & que consensu. ib.		Vnctio.
Inter viri & que consensu. ib.		Vnctio. Confirmitio. Extrema Vnctio.
Inter viri & que consensu. ib.		Vnio.
Inter viri & que consensu. ib.		Vnio per charitatem speciatim. 84. 14
Inter viri & que consensu. ib.		Votum.

Votum.
 Votum aliud solemne: aliud simplex. 373. 142
 Votum simplex non irritat matrimonium. 143. Irritat tamen id in Societate IESP. 374. 151. Irritat sponsalia. 352. 50
 Votum solemne irritat matrimonium. 373. 144. Non tamen iure diuino, sed Ecclesiastico. 374. 148. & seq.
 Papa potest dispensare in voto annexo Ordinibus sacris, & in voto Religionis. 150. Non tamen ut Religiosus tunc maneat Religiosus. ibid.
 Coniux qui vouit continentiam absque consensu coniugis, reddat debitum non petat. 369. 123. Coniuges hoc votum irritare possunt. ibid.
 Qui vouit cum consensu coniugis, reddat, non petat, ibid. Imò ne reddat, si alter iuri petendi renuntiari. ibid.

Si uterque vouit communi consensu, neuter petat aut reddat. ibid.
 Qui vouit continentiam ante matrimonium peccat contrahendo, & postea debitum petendo. 124. Non tamen tenetur ante consummationem ingredi Religionem. ibid.
 Qui vouit ingressum Religionis, potest reddere & petere debitum. ibid.
 Si contrahis cum eo quem scis votum continentia habere, tu non petes, sed reddes: ille reddet, sed non petet. ib.
 Votum simplex castitatis, Religionis, suscipiendi sacros Ordines, & non nubendi, impediunt matrimonium, etsi non dirimant. 387. 204
 Quale peccatum sit cum aliquo horum votorum contrahere. 388. 206
 Vide Dispensatio.

F I N I S.
 Collegij Soc. Irv Paderbornæ

ERRATA Typographica notabiliora sic corrige.

Pag. 33. col. 2. lin. 4. à fine. re significata, lege, res significata.
 Pag. 72. c. 2. l. 32. Elibertium, lege, Elibertinum.
 Pag. 94. c. 1. l. 16. signos, lege, signo.
 Pag. 140. c. 1. l. 41. absolutæ necessitas, lege, absolute necessarium.
 Pag. 157. c. 1. l. 4. calamitent, lege, clamitent.
 Pag. 232. c. 1. l. 3. à fine, vitandam confessionem, lege, confusionem.
 Pag. 245. c. 2. l. 6. à fine. Respondeo secundò, lege, Respondent.
 Pag. 247. c. 2. l. 16. à fine. falsum est, lege, esse.
 Pag. 267. ἀνάθημα lege, ἀνάθημα.
 Pag. 275. c. 1. l. 19. potest permitti, lege, omitti.
 Pag. 278. c. 2. l. 21. qui, lege, quæ.
 Pag. 280. c. 1. l. 4. quæ administrantur, lege, quæ.
 Pag. 284. c. 2. in tit. dub. 2. suspendatur Interdum, lege, Interdictum.
 Pag. 290. c. 2. in tit. dub. 3. Vtrum Consensus, lege, consentiens. ibid. paulò post. l. 3. Sine suo, lege, tuo.
 Pag. 300. c. 1. l. 17. Peccatum nostrorum, lege, peccatorum.
 Pag. 378. c. 1. in margine. Dispensat in linea recta, non transversa, lege, non in linea recta, sed transversa.

L A V D E T V R
 S A N C T I S S I M V M
 S A C R A M E N T V M.

